

Szerkesztőség

Arad, Acsoz-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Balev. Regele Ferdinand 4/23
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Hol vagyunk mi...?

Az utódállamok kisebbségi politikáját a bizalmatlanság közös nevezőjére hozta az a védelmi alakulat, amelyet a külpolitikában „kisantant” néven ismerünk. Különösen a magyarokkal szemben nyilvánul meg ez a bizalmatlanság, melyet az sem tud megszüntetni, hogy a legutóbbi tíz esztendő alatt az utódállamokban élő magyarság már számos jelét adta loyálisának és jószándékkal igyekezett az új államkeretekben ethelyezkedni. Elsősorban tehát a még mindig éber félelem okozza, hogy a kisebbségi népek ma sem élvezhetik azokat a minimális jogokat, amelyeket a békeszerződések paragrafusai biztosítanak számukra.

A három utódállam közül azonban még Csehszlovákia kezeli legliberálisabb módon a kisebbségi kérdést. A magyarság anyanyelvének használati joga ott törvényileg van szabályozva, amely kimondja, hogy azokon a vidékeken, ahol a magyarság száma a lakosok husz százalékát teszi ki, a közigazgatásban, a törvényszék előtt és általában minden közhivatalnál magyar nyelven is érintkezhetnek a hatóságokkal. Hogy Csehszlovákiában mennyire komolyan értelmezik a törvény szellemét, azt fényesen igazolja az a hír, amely tegnap járta be az európai sajtót. A pozsonyi városi tanács ugyanis a legutóbbi ülésén elhatározta, hogy tisztviselőit nyelvi vizsga elé bocsátja. Minden városi hivatalnoknak igazolnia kell, hogy szóban és írásban bírja a magyar nyelvet. Csehszlovákiában tehát meg tudják érteni azt az egységes, logikus elvet, hogy nem a közönség van a tisztviselők kedvéért, hanem a funkcionáriusokat azért fizetik a közpénzekből, hogy az állampolgárok rendelkezésére álljanak. Már pedig, ha valamely államalakulatban másnyelvű népcsoportok élnek az ország egy nagyobb területén, úgy neveltséges azt kívánni, hogy a lakosság hatalmas tömege máról-holnapra tanulja meg az állam nyelvét, ha annak funkcionáriusaival érintkezni akar. Egyszerűbb és méltányosabb, hogy az ilyen kisebbséglakta vidékeken szolgálatot teljesítő állami közegek ismerjék az ott élő nép nyelvét.

Hol van még Románia ettől a felfogástól! Nálunk a kisebbségi polgár, aki történetesen csak magyarul beszél, úgy áll a hatóságok előtt, mint a néma ember és panaszait, igazát csak jelekkel, vagy tolmács útján tudja előadni. Még akkor is a hivatalos nyelvet követelik tőle, ha az illető hatósági közeg érti is a magyar szót. Egy tekintélyes, adófizető népréteg tagjait éppen a nyelvi nehézségek miatt másodrendű állampolgároknak degradálják ebben az országban, amelynek fenntartásához talán még megterheltebben járulnak hozzá, mint az első osztályú polgárai az államnak. Morális, sőt anyagi veszteségek érik őket napról-napra csak azért, mert az anyanyelvük magyar és érdekeiket a hatóságokkal szemben csak hiányosan, félszeg erőlködéssel tudják képviselni. Hogyan értsenek meg bennünket az ország felelős politikusai, ha még a közrendőrnek sem magyarázhatjuk meg, mit akarunk.

Arad kisebbségi képviselője adókönyvitést kért a kamarában.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésén napirend előtt Beller Hans sváb képviselő kéri a mezőgazdasági adók behajtásának könnyítését. Kisebb jelentőségű felszólalások után az elnök bejelenti, hogy a szörénymegyei mandátum Bradiceanu Caiusnak dio de janciró követett való kinevezése következtében megüresedett és helyébe a nemzeti-parasztpárti listán következő Grigore Popescut proklamálja képviselőnek. (Taps.) Ezután áttérnek a napirendre, amelyen a pénzügyminisztérium reorganizálásáról szóló javaslat szerepel. Madgearu szerint a javaslat előkészítése felületes és nem eredményezhet reorganizációt, mert nélküli az összeműködést az állam különböző reszortjai között. Követeli a munka specializálását a takarékoság elve alapján. Néze szerint a tisztviselői fizetések rendezését követi nyomon, holott éppen megfordítva kellene történni. Támadja a centralizációs rendszerét és követeli a vezérigazgatók

felelőségének limitálását. Hosszasan fejtegeti, hogyan kívánja a pénzügyminisztérium megszervezését.

A polgári törvénykönyvet szerkesztő bizottság ma délután foglalkozott az anyakönyvi okiratokról szóló törvényjavaslattal. Előadóvá Miculescut választották meg. A bizottság legközelebbi ülésén a büntető törvénykönyv reformjáról szóló javaslatot fogják tárgyalni az elenzék és az etnikai kisebbségek élénk részvételével, mert a kormány azt kívánja, hogy a bizottság ülésén széleskörű vitával tisztázzák a problémákat, hogy a parlament tárgyalás lehetőleg rövid legyen. Hír szerint a büntető törvénykönyvbe újabb paragrafusok illesztettek be, amely büntetni fogja az állam megrágalmazását és az állam érdekei elleni kampányt.

Bratianu Vintila miniszterelnök ma délután egy óras audiencián jelent meg a régens-tanácsnál, amelyet tájékoztattott a legutóbbi politikai eseményekről.

Titulescu meghosszabbította római tartózkodását.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirata.) Titulescu külügyminiszter tegnap este az utolsó pillanatban kijelentette, hogy ismét elhalasztja utazását. A hír nagy szenzációt keletkezett politikai körökben. Az utazás elhalasztásának, illetve a római tartózkodás meghosszabbításának okát nem tudják. A külügyminiszter egyébként ma nyilatkozott a Stefani-ügynökségnek és megcáfolta azt a hírt, mintha Románia Róma nyomására eszközölt volna ki a kisantant jegyzékének elhalasztását a szentgotthardi ügyben.

— Ezek a hírek minden tekintetben tendenciózusak — mondotta a külügyminiszter. — Néhány nappal ezelőtt a külföldi sajtó római képviselőinek kijelentettem, hogy már előre megadtam hozzájárulásomat ahhoz a jegyzékhez, amelyről szó van. Ez a jegyzék megállapítja, hogy a közvetlenül érdekelt államok között konfliktus nem tört ki, a jegyzéket aláíró államok senki ellen panaszt nem emelnek, csupán kötelelességszerűen figyelmeztetik a nemzetek szövetségének tanácsát, hogy az esetleg bekövetkező eseményeknek vagy súlyosabb következményeknek elébevigyon. E jegyzéket a nemzetek szövetsége tanácsának legközelebbi ülése előtt még idejekorán benyújtják. Alaptalanul sértene Olaszországot az az állítás, hogy alku folyt ebben a kérdésben, amelyhez Olaszországnak semmi más érdeke nem fűződik, minthogy a nemzetek békéjét szolgálja. Ami pedig azt az állítást illeti, hogy ezt a lépést elhalasztották arra az időre, míg római látogatásom véget ér, ez csak molyra készlet.

A budapesti jelentések szerint a magyar külügyi bizottság ülésén Grätz Gusztáv dr. a szentgotthardi ügyvel kapcsolatban kijelentette, hogy az incidens alapján véve jelentéktelen, csak a cseh sajtó használta fel az alkal-

mat, hogy Magyarország ellen hajszát indítson. Vitatható az is, hogy a trianoni békeszerződés jogot ad-e a kutató eljárás rendszeresítésére, miután a szerződés 43-ik szakasza általánosságban mondja ki, hogy Magyarország köteles magát alávetni a kutató eljárásnak, ha azt a tanács szótöbbséggel elhatározza. A kutató rendszer egyébként teljesen ellentétben áll a Népszövetség alapelveivel, mert az államokat ellenőrzőkre és ellenőrzöttekre osztja fel, holott a Népszövetségnek csak a nemzetek teljes egyenlősége lehet az alapelve. Kifogásolni kell, hogy a kutató bizottságban a szomszéd államok képviselőt nyertjenek, holott erre akkor sem volt joguk, amikor Magyarországon az állandó katonai ellenőrző bizottság működött. Kijelenti, hogy mindeddig híve volt a szomszédokkal való megértésnek, sajnálja, hogy ezt az incidenst használják fel arra, hogy indokolatlan hajszával megakadályozzák a megértés kifejlődését.

Utána Walkó külügyminiszter szólt fel, elmondotta, hogy az optánsper ügyében a magyar kormány november 15-én ajánlatot tett a román kormánynak egyezkedési tárgyalásokra. Az ajánlatra eddig hivatalos válasz még nem jött. Március 5-én összeül a Népszövetség, addig kétségtelenül tiszta helyzetet kell teremteni az egyezkedés terén. Amennyiben tárgyalásra kerülne a sor, a magyar kormány nem fogja eddigi álláspontját feladni. A szentgotthardi ügyvel kapcsolatban a külügyminiszter kijelentette, hogy nincs tudomása arról, hogy a kisantant közös lépése a Népszövetségnek már megtörtént volna. Ha tényleg felmerülne a kutatás kérdése, a magyar kormány mindent meg fog tenni a magyar érdekek védelmére.

A berlini jelentések szerint a német sajtó részletesen foglalkozik Titulescu közeli látoga-

tásával és miután Stresemann rövidesen megkezdte külföldi újdíját, a külügyminisztert legkésőbb a jövő hét elején várják Berlinbe, mert ha tovább maradna Párisban, úgy berlini látogatását márciusra kellene elhalasztania, amikor Stresemann visszatér szabadságáról.

Este érkezett jelentés szerint Titulescu külügyminiszter ma dében 12 órakor Romából elutazott Párisba. A pályaudvaron Grandi, a román követség személyzete, továbbá a külügyminiszterium magasrangú tisztviselői vettek búcsút Titulescutól.

Genfből jelentik, hogy a kisanant ma át-

nyújtotta jegyzékét a Népszövetség titkárságának, kérve a Népszövetség tanácsát, hogy a márciusi ülésszakon tegye vizsgálat tárgyává a szentgotthardi incidens ügyét.

A Times szerint a népszövetség aligha rendelkezik el a vizsgálatot éppen abban a pillanatban, amikor a népek a kibékülést óhajtják. Ha mégis tudomásul veszi az esetet, valószínűleg úgy találja, hogy akkor szolgálja legjobban a béke érdekeit, ha ünnepélyesen elítéli a katonai rendelkezések megszegését és figyelmeztet arra mindenkit, hogy a jövőben nem tűr meg hasonló dolgokat.

Magyar püspökök bojkottja Magyarország hercegprimása ellen.

(Az Arad Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az egyik ismert bécsi napilap Magyarország hercegprimásának beiktatása kapcsán igen érdekes, de bizonyos vonatkozásaiban meglehetősen kínos szenzációt közöl. A bécsi lap mai számában megírja, hogy Serédy Jusztinian hercegprimásnak vasárnap, az esztergomi bazilikában lefolyt ünnepélyes installációja alkalmával állítólag igen nagy feltűnést keltett, hogy azon nem jelent meg gróf Bethlen István miniszterelnök, de Vass József népjóléti miniszter sem, aki pedig maga is katolikus pap: kalocsai nagyprépost. A miniszterelnök és helyettes távollmaradása az installációról, — a bécsi lap szerint — különböző kommentárokat adott alkalmat. Sokan tudni vélték, hogy Serédynek pár nap alatt való többszöri politikai szereplése kedvetlenítette volna el a magyar miniszterelnököt. Hivatalosan ugyan megcáfolták ezeket a híreszteléseket és a távollmaradás okát a „bokros hivatali

elfoglaltság”-ban jelölték meg, kiemelve, hogy a miniszterelnök mily szívélyesen fogadta a hercegprimást a miniszterelnökségen és a látogatást rövidesen visszaadta a primási palotában, Vass pedig elsőnek üdvözölte táviratilag Romában a hercegprimást.

De még ennél is nagyobb meglepetést keltett — írja a bécsi lap — az a körülmény, hogy magyar püspökök ugyszólván egyáltalán nem vettek részt a beiktatáson. Magyarország szinte összes püspöke, köztük dr. Szmracsányi egri érsek és dr. Glattfelder csanádi püspök is távollmaradásukkal tüntettek. Szmracsányi és Glattfelder tudvalevőleg primásjelöltek voltak, a római kuria azonban mellőzte őket. A magyar püspöki kar az ünnepélyes beiktatáson egyedül Rott Nándor veszprémi püspök képviselte. Ez a különös eljárás az új hercegprimással szemben — a bécsi lap híradása szerint — nagy mebotránkozást keltett Magyarországon.

Meglincseltek Aradon egy bestiális merénylőt.

(Arad, február 1.) Különös népitélet volt tegnap este Aradon a Maros partján. Több emberből álló csoport megtámadott egy pincért, aki erkölcstelen merényletet akart elkövetni egy fiatal leányka ellen. Ha a nagy lármára elősiető rendőrijárat meg nem akadályozza a népitélet további megnyilvánulását, a pincért — úgy lehet — halálraverik a felháborodott emberek. A feltűnést keltő botrány előzményei a következők:

Sidai János pincér már régebben üldözi szexuális ajánlatokkal Crisan Micit tizenéves esztendő leánykát. A pincér minden alkalmat megragadott, hogy a kisleánnyal találkozzon és a hazafelé igyekvő Crisan Micit több ízben megszóította az uccán. A leány végül is elpanaszolta szüleinek a pincér viselt dolgait és kérte, hogy óvják meg az üldözésektől. A szülők úgy akarták elhárítani Sidai alkalmatlankodásait, hogy esténként a család valamelyik tagja állandóan elment a leánykéért és

hazakisérte a Marospart közelében lévő lakásukba. Sidai azonban lesben állott és várta az alkalmat, hogy egyedül találja Crisan Micit. Tegnap este valamivel korábban ment haza a leány és már lakása közelébe ért, amikor hozzászólott a pincér. Eleinte szép szóval akarta rábeszélni a leányt, hogy legyen a barátja, amikor az erősen visszautasította, rávetette magát és le akarta teperni a földre. A leány segítségért kiáltott és a kétségbeesett sikoltásokat meghallották szülei és a többi családtagnak. Kirohantak az uccára és a már összegyűlt emberekkel együtt, akik átlátták a helyzetet, megrohanták a pincért, aki menekülni akart, de hasztalan. A tömeg elfogta és össze-vissza verte a merénylőt. A nagy lármára több rendőr sietett a helyszínre és kiszabadította a pincért szorult helyzetéből. Az összetépett ruháju, kékre vert merénylőt a rendőrségre vitték, ahol megindult ellene a szigorú eljárás.

Kisorsolták az adókvetőbizottságokat Aradon.

Február 23-án kezdődnek az adókvetések az aradi pénzügyigazgatóságon.

(Arad, február 1.) Az aradi törvényszéken Tamás és Livius dr. törvényszéki helyettes főelnök sorsolás után ma jelölte ki a pénzügyigazgatóság, illetve az aradi kereskedelmi és iparkamara, az aradi ügyvédi kamara és az orvosszövetség által delegáltak közül a globális, kereskedelmi- és egyenesadó kvető bizottságok tagjait. Eszerint az adókvetések gyors és pontos megvitésére összeállított 14 bizottság tagnévsora az adózók részéről a következőkben alakult: I. speciális bizottság: Adám György bankigazgató és Kardos Jenő. II. speciális bizottság: Révész Pál és Karácsonyi Döme kávé. III. globális adókvető bizottság: báró Popp Aurél és Pinte János kereskedő. IV. globális adókvető bizottság: Spinantiu Jenő és Szych Gyula. V. globális adókvető bizottság: Verbo László butorkereskedő és Király Dezső nyug. alezredes. VI. kereskedelmi- és egyenesadó (impozit) kvető bizottság:

Vlad Sándor és Hallk Péter fastékkereskedő. VII. kereskedelmi- és egyenesadó kvető bizottság: Cercei Savu és dr. Bogdan Virgil ügyvéd. VIII. kereskedelmi- és egyenesadó kvető bizottság: Hanzu Nestor droguista és Bársony Andor női divatkereskedő. IX. kereskedelmi- és egyenesadó kvető bizottság: Popoviciu György és Farber Lajos fűszernagykereskedő. Ezenkívül az egyes speciális foglalkozásbeliek adókvetésére alakult bizottság tagjai lettek: az ügyvédek részéről: Hotoran Victor dr. és Popoviciu Sever dr.; a gyógyszerészek részéről: Omescu Cornel és Vojtek Géza; az orvosok részéről: dr. Albu István igazgató-őorvos és dr. Moldovan János igazgató-őorvos; a mérnökök és építészek részéről pedig: Petrescu Miklós és Haan Alajos. A fenti bizottságok — a pénzügyi kincstár delegátusával kiegészítve — február 23-án kezdik meg működésüket.

A bőrkiütések

A Kadum-kendőcs a szőkeket szítja és erősíti, egészséges, sima bőrt csinál. Fenséges minden viszketőség és bőrgyulladás ellen. Sok szenvedés elkerülését idéjében használva a Kadum-kendőcsor egzema, szőkecs, orbáncz, ráh, kiütések, horzsolások, hemoroidok, var, szimócs ellen.

Regényes történet

egy aradi asszonyról, aki visszautasított egy örökséget. — A hadifogoly magyar szomorú halálja eltűnt huga után.

(Arad, február 1.) Szinte regénybeillő érdekes tévedés történt egy Aradon született és jelenleg Miskolcon lakó asszonnyal, Kassa mellett, Ladamóc községben élt Világi Lajos cipésmester, aki végigküzdötte a háborút, orosz fogságba került és csak 1919-ben került haza. Hozzátartozói közül ekkor már senki sem élt. Szülei és testvérei elhunytak, huga pedig egy Dömjén Ferenc nevű katonához ment feleségül, aktív a házasságkötés után ismeretlen helyre költözött.

Világi Lajos elfoglalta a családi házat és a 20 holdas birtokot, családot alapított és gazdálkodni kezdett. A végrendelet alapján a birtokot és a házat Világi Lajos és Világi Róza örökölték és így is telekkönyveztek. A cipésmester egyszer csak elhatározta, hogy eladja a maga örökségét és Amerikába költözik, ez azonban csak egy történelmi meg, ha huga is eladja a réses részt. Kereste sokáig a hugát de semmiképpen sem tudott nyomára jutni. Végül is arra kérte a rendőrséget, kerözze Dömjénét, talán nyomodon megtalálja. Ez év januárjában végre értesítést is kapott arról, hogy Dömjén Ferencet Miskolcon megtalálták. Azonnal odautazott és amikor megmutatták neki Dömjén Ferencet, könnyezve hullt huga karjaiba. Dömjéné azonban Világi nagy csodálkozására kijelentette, hogy ő nem testvérek, valamilyen tévedés történt személye körül. Világi azt hitte eleinte, hogy testvére tréfál vele és magyarázni kezdte, hogy kettőjüknek körülbelül 20.000 pengő értékű vagyonuk van és beleegyezését kérte az ingatlan eladására. A nő ekkor újból kijelentette, hogy nem lehet Világi huga, mert ő leány néven nem Világi Róza, hanem Reterár Róza, Aradon született és ugyancsak Aradon ment férjhez Dömjén Ferenchez, akit jelenleg a miskolci kórházban ápolnak, mert elmebajos.

A felvilágosítás nem elégítette ki Világit, valóságos ostrom alá fogta vélt hugát és amikor az menekülni akart előle, egy izben uccán botrányt is rendezett, úgy, hogy a rendőrségnek kellett közbelépnie. Világi Lajos strögöröcsöt kapott az uccán és azt kiabálta, hogy testvére csak azért tagadja meg őt, mert továbbra is inségben akarja tartani. Dömjéné, aki megszánta Világit, okiratokat küldött neki, hogy meggyőzze tévedéséről. Az aradi származású asszony, aki könnyen elég jelentős vagyonra tehetett volna szert, ha elismeri, hogy a cipésmester nővérelé azonos, végre nagy nehezen meggyőzte a szerencsétlen cipésmestert arról, hogy hugát tovább kell keresnie, mert csak egy véletlen tévedésnek esett áldozatul.

— Magyar azocialista képviselő tragédiája.

Budapestről jelentik: Szabó Imre ismert szocialdemokrata képviselő halálos betegen fekszik a Bakay-klinikán. A képviselő néhány hónappal ezelőtt gyomorfekélyben megbetegedett, de az operációt mindig halasztgatta. Hétfőn ismét ágyrakodott és ezután nemcsak gyomorfekélye súlyosbodott, hanem vakbélgyulladás támadt, amely hasbajta és vérértelenséget is okozott. Bakay professzor végrehajtotta ma a műtétet, azonban ez már nem igen segített. A képviselő állapota állandóan rosszabbodik, az érverése folyton gyengül, úgy, hogy minden pillanatban katasztrófától lehet tartani. Ma délután Szabó Imre már agonizált. Politikai körökben nagy részvételt vettek tudomásul a tehetséges politikus tragédiáját.

Hatvany Lajos báró a bíróság előtt.

Súlyos vádakkal illette Sztrache főügyész Hatvanyt, aki bocsánatot kért és arra hivatkozott, hogy gyötört idegállapotában nem tudta megkülönböztetni a felelős tényezőket a felelőtlen elemektől. — Hatvany azt állítja, hogy hazafias szempontok vezérelték. — „A megsebzett ország.“

Elloptak több terhelő aktát az iratok közül.

Izgalmas jelenetek a délutáni tárgyaláson.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Feszült érdeklődés kíséri magyar politikai körökben báró Hatvany Lajos bünperének letárgyalását, amelyet ma reggelre tűzött ki a budapesti törvényszék. A nagy esküdtszéki terem már a kora reggeli órákban a zsufolásig megtelt a hallgatósággal, amely között helyet foglalt számos külföldi lap tudósítója, azonkívül Lengyel Menyhért, Karinthy Frigyes, az egész báró Hatvany-család, Faludi Sándor és több ismert magyar író, újságíró és politikus.

A Töreky-tanács tárgyalja az ügyet, szavazóbirák Méhes Ignác és Avendik Jenő, a vádat Sztrache Gusztáv főügyész képviseli, míg a védelmet Sebestyén Ernő és Medvigy Gábor ügyvédek látják el. Báró Hatvany Lajos autón hozták el a tárgyalás előtt a Markó-uccai fogházból. Egy szakasz rendőr foglalt helyet az épület körül és a nagy tömegből csak a személyesen meghívott vendégeket eresztették az esküdtszéki terembe, ahol pontban 9 órakor megkezdődött a tárgyalás. Hatvany erőteljesen válaszol a feltett kérdésekre és a személyi adatok bediktálásánál elmondja, hogy 1880-ban született Budapesten, nős, római katolikus vallású. Arra a kérdésre, van-e vagyona, kijelenti, hogy 650 hold földje van és némi készpénze. A következő kérdésre

Hatvany Lajos bocsánatot kér.

— Elismerem, elnök ur, hogy súlyosan hibáztam. A cikkeket én írtam, de nem én tettem őket közzé, hanem a szerkesztőség.

Arra a kérdésre, milyen cél vezette a cikke megírásánál, Hatvany engedélyt kér arra, hogy elmondhassa a körülményeket és leírassa idegállapotát, amely meggátolta abban, hogy határozott programját megvalósítsa, hanem ezt minduntalan olyan cikkekkal szakitotta meg, amelyeket maga is elítél.

— Az a gondolat vezérelt, — mondotta — hogy a lecsatolt területek magyarságában ápoljam a magyarság szeretetét. Néhány cikkben olyanok foglaltak, amelyekért most itt vezekelek. Bocsánatot kérek. Azért írtam őket, mert rettenetesen elgyötört voltam, üldözött és hazuról tuzott hírek érkeztek. Idegállapotomban néha nem tudtam megkülönböztetni a felelőtlen elemeket a felelős tényezőktől. Ez volt az alaptévedésem. Most kijelentem, most már tudom, hogy a felelős tényezők dolgoztak legerélyesebben a felelőtlen elemek ellen, leküzdötték őket és ezeknek érdeme, hogy ma rend van az országban. Bocsánatot kérek mindazoktól, akiket elvakultságomban megsértettem és különösen azoktól, akiknek nemzeti önértetét bántottam meg. Külön bocsánatot kérek a felelős tényezőktől, akik felvették a harcot a felelőtlen elemekkel és helyreállították a rendet.

A megbánása — mondotta erre Töreky tanácselnök — mindenesetre javára esik, de számot kell adnia cikkeiről. Ön azt állította az ügyészségen, hogy a lecsatolt magyarság helyzetén akart segíteni. Miért írta meg cikkeit ilyen kihívó hangon? Az ügyészségen azt felelte erre, azért, hogy az utódállamok ne tartsák ki lapját.

Hatvany erre zavarba jön és tiltakozik, Töreky pedig folytatja:

Kitiltás az utódállamokból.

— Szóval fel akarta lázítani és megundorítani régi hazájuktól a lecsatolt területek magyarságát. Mert cikkeiben nincs egyéb piszkolódásnál és bejeketítésnél. Ezzel csak nem akart jóindulatot szerezni náluk Magyarországra iránt? Hatvany újból lelkiállapotával és üldözöttségével védekezik, mire Töreky gu-

Hatvany elmondja, hogy ingóságai nincsenek.

Súlyos vádak Hatvany ellen.

Medvigy védő ezután indítványt tesz aravonatkozólag, hogy az ügyet küldjék vissza a vádtanácsnak, hogy a védő kifogásokkal élhessen. Sztrache főügyész ellenzi, miután szerte az ügy tárgyalható. A törvényszék elutasítja a védő indítványát, mire Medvigy semmisségi panaszt jelent be. Sztrache Gusztáv felolvassa ezután a vádiratot, amely kijelenti, hogy Hatvany a bécsi „Jövő“-ben hat cikket írt, amelyben valótlanságokat állított Magyarországról, amelyekkel csorbította az ország hitelét. Elkövette a nemzetgyalázás büntetettét is, ezenfelül a magyar nemzet és állam megbecsülése ellen vétett. Súlyosbító körülmény az, hogy a magyar nemzet mindent megadott Hatvanynak, földet, vágyont, rangot és tiszteletet. Az inkriminált cikkek címei: Magyar levél magyarokhoz, Közbekiáltás, Válaszuton, Méregtől megpukkadtam, Hazám, hazám, Petőfi és Németország. Töreky tanácselnök ezután felolvastatja az inkriminált cikkeket, amelyekben a magyar felelős tényezőket, az államfőt, a közélet szereplőit Hatvany durván aposztrofálta. Arra a kérdésre, megértette-e a vádat, Hatvany alig hallhatóan mondja:

— Na ilyen üdözöttség még kibírható.

Hatvany további vallomása során kijelenti az elnöknek, hogy nem azért használta cikkeiben a kifogásolt hangot, hogy a lapot tiltsák ki az utódállamok területéről, hiszen épen az ő cikkei miatt tiltották ki a lapot egyszer Romániából, egyszer meg Jugoszláviából hosszabb időre.

Töreky elnök: Ön egész tudatosan az utódállamok szája ize szerint akart írni és írt is.

Hatvany: Alázatosan bocsánatot kérek elnök ur...

Töreky (közbevág): Ön sohasem felel egyenesen kérdéseimre. Gondolta, hogy ezzel a hanggal tényleg tud használni?

Hatvany: Legalább 150 cikket írtam száműzetésemben.

Töreky: Ön kiszökött az országból és ez nem emigráció.

Hatvany: Kun Béla elől szöktem ki.

Töreky: Ha az országnak ártani akart, akkor kiválóan elérte célját. Aki ezeket a cikkeket olvassa, megutálja Magyarországot.

Hatvany Lajos szerepe a kommün alatt.

Hatvany hivatkozik arra, hogy sokszor tartott előadásokat, amiket mindig hálával fogadott az utódállamok magyarsága. Előadásainak az lett a vége, hogy kitiltották Csehországból.

Töreky: Az ön cikkeinek nemcsak a hangja, de a tartalma is gyalázkodó.

Hatvany ezt azzal indokolja, hogy összevetésztette a felelőtlen elemeket, a rendet helyreállító elemekkel. Arra a kérdésre, hogy mi volt a szerepe az októberi forradalomban, kijelenti, hogy mint újságíró került bele a nemzeti tanácsba.

— Semmi szerepem nem volt, — folytatta Hatvany — Belgrádba is erőszakkal vittek el, ahol csak statisztáltam. Majd rátér arra, hogy mivel használt hazájának a kommün alatt.

— A kommunista propagandahivatalt a házamban rendezték be. Egy éjjel asztalomon különös tervrajzokat találtam, amelyeket feleségem lemásolt. Kiderült, hogy azok a Dunán elhelyezett aknákat jelzik. Közöltem azt az antant képviselőivel, mire azok ráparancsol-

tak Kun Bélára, hogy a Dunáról azonnal távozzon el az aknákat, mivel az nemzetközi folyó. Ez meg is történt. Amikor a hidovikánusok ellenforradalmát elfojtották, maguk Romaneliék mondták, hogy a mi érdemünk, hogy a hajók nem robbantak fel. Két évig nem írtam cikket. Csak a Jövöbe írtam, de annak alapításában sem szellemileg, sem anyagilag nem vettem részt.

Hatvany ezután elmondotta, hogy a Jövöt Lovász és Garami alapították, az ő felhívására lett a lap munkatársa, az azonban nem tudta, hogy a tulzó emigrációval áll szemközt. Kijelentette, hogy „A megsebzett ország“ címen kiadott német nyelven egy könyvet, amelyben felhívja a figyelmet a Magyarországgal történt igazságtalanságra. Erről a könyvről kétszáz külföldi lap emlékezett meg, az utódállamokból pedig kitiltották. Végigírtam — folytatja — az elcsatolt területek városait, ott hazafias előadásokat tartottam, hogy belevonjam őket a magyar kultúrközösségbe.

Töreky (közbeszól): Ha őt ott szívesen fogadták, az azért történt, mert politikai nézeteit nem fejtette ki.

Hatvany: Azt terveztem, hogy bejárom a lecsatolt részeket és könyveket írok az ottani viszonyokról, hogy a nyilvánosságra lépjek vele, mint Scotus Viator a háború előtt. Ugyanazzal a módszerrel akartam dolgozni Magyarországgal mellett, mint ő, ellene.

Töreky: Sohasem érzett hálaféltést az országgal szemben, ahol családja akkorát gyarapodott?

Hatvany: Száműzetésem alatt szenvedtem a honvénytől, elszakítva családomtól s barátaimtól.

Töreky (kipirujtan): Az ön szülei derék, becsületes emberek, akik szintén szenvedtek hiába, mert minden ember szenved, de hitvány, aljas ember lett volna ön, ha a piacon kikürtöli szülei hibáit. Hasonlóképpen áll ez a hazafiasságra is. Magyarországnak ez időben annyi szenvedés után voltak defektusai, amelyeket önök kiszineztek és piszkolódások özönét szórták a világ elé, aminek az a magyarázata, hogy csak állampolgára, de nem fia volt Magyarországnak.

Hatvany, aki lehajtott fejjel hallgatta végig az elnököt, csendesén mondja: Két évig hallgattam, de mikor naponként bolszevikinek, hazaárulónak neveztek, előntott a vér. „A megsebzett ország“ című könyvem megírásakor hazafias érzés fűtött át, de mint újságíró, belátom, hogy súlyosan hibáztam cikkeimben és azért állok most a bíróság előtt, hogy a megsértett magyar közvélemény önértetének elégtételt szolgáltatassak.

Töreky bejelenti, hogy több terhelő aktát elloptak.

Rövid szünet után néhány inkriminált cikket olvasnak fel a Jövöből, amikor Hatvany kijelenti, hogy egyiket sem ő írta. Védő semmisségi panaszt jelent be.

Töreky ekkor emelt hangon a következő megdöbbenő bejelentést teszi: Az iratokból, bünygyminiszteri, rendőrségi és külügyminiszteri aktákat, amelyek a vádlottra terhelők voltak, elloptak. Az iratokat láttam, feljegyzéseket is készítettem róluk, eltűnésükről tegnap értesültem. Felszólítom a főügyészt a hozzászólásra.

Sztrache főügyész: Megdöbbenéssel szerzek tudomást az akták eltűnéséről, ami mérelylet az igazságszolgáltatás ellen. Jellemzi az eszközöket, amikkel itt dolgoznak. Nem gyanúsítok senkit, mert nincs bizonyítékom, de a legszigorubb vizsgálatot kérem ebben az ügyben.

Töreky: Megtörtént.

Sztrache: Csak büncselekmény után tarthatnak el a legfontosabb iratok. Magam is a legszigorubb vizsgálatot indítom meg. Azonban az iratokról így is megvannak pontos feljegyzéseim.

Tartalomban, kiállításban, népszerűségben ezidén is vezet az új

MORAVETZ ALBUM

48 kiválóan megválogatott nagyszerű zongoramű, amelyek között az év legnagyobb kottaságerőit megtalálhatja, van felvéve az új 1928. évi albumban, Ara 175 lej. Mindenütt kapható. Tartalomjegyzék ingyen.

Tornya Gyula elköltözik Bucurestiből.

A volt magyar szónok visszatér Csákovára és ott folytatja ügyvédi gyakorlatát.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A bucaresti-i magyar diákokthoz ügye végleges elintézését nyert. Tornya Gyula dr. lemondott a segélyező-bizottságban viselt állásáról és rendelkezésre bocsátotta a még mála levő 30.000 lejt, amelyet az otthon részére gyűjtött. A pénzt a diákokthoz vezetője már fel is vette. Tornya Gyula dr. lemondása különben azzal a szándékával függ össze, hogy feloszlattja bucaresti-i irodáját és újból visszaköltözik Csákovára, ahol régi klienturáján kívül az ottani bank ügyészi állása is várja. Ámbar Tornya dr. bucaresti-i irodája forgalmas volt úgy látszik, mégsem fedezhette a nagy reprezentációs költségeket. Ügyvédi irodáját már át is adta Bordeaux Pál dr. ügyvédnek, aki nemrég telepedett le Bucurestiben és aki Tornya eddigi munkatársával, Kövér János dr.-ral intézi tovább az iroda ügyeit. Tornya dr. tegnap este a szokásos diák-

gyűlés keretében bucsuzott a diákoktól. A bucaresti-i diákokthoz ezeken kívül közvetlenül a cluji központi segélyzőbizottság hatásköré alá kerül, ez gondoskodik fenntartásáról és költségvetéséről. Sulyok István dr. a cluji segélyzőbizottság részéről hosszasan tárgyalt a bucaresti-i bizottsággal és megállapodásra jutott olyformán, hogy a bucaresti-i bizottság véglegesen beolvad a cluji segélyző bizottságba, amely a bucaresti-i diákokthoz élére Paál Árpád dr.-t delegálja. Az otthon ünnepélyes megnyitása február 7-ikén lesz. Részt vesznek a magyar parlamenti csoport összes tagjai, maga Bethlen György gróf is a Magyar Párt elnöke is, ha addig felgyógyul betegségeiből, akik egyébként diszelnököknek fogják megválasztani. Itt említiük meg, hogy a bucaresti-i magyar egyetemi hallgatók február 12-én Bucurestiben nagyszabású táncmulatságot rendeznek az otthon javára.

A védő semmisségi előtt jelent be. Sztrache ismerteti az áltant detektivjelentést, amely szerint Hatvany és a Gy. O. Sz. 12 tagja, meg egy tánckereskedő alapította a Jövőt, amelyet a Jugoszláv kormány állítólag szubvencionált. Később Hatvany és a tánckereskedő tulajdona volt a lap.

Hatvany kijelenti, hogy a lap finansziális ügyeihez semmi köze sem volt. Sztrache aztán ismertette a másik áltant okiratot, majd kérte Gündör és Orami könyveinek ismertetését. Ezt a védő ellenzta és bizonyítási indítványt terjesztett elő Hatvany hazafias magaviseletére. Kérte kihallgatni Romanelli olasz. Cunningham angol ezredest, Orati Gusztáv volt külügyminisztert és Masirevich prágai követet. Sztrache rövid válasza után Törökv a tárgyalást felhagyosította.

Képzőművészet

Soós István képtárlata.

Egy fiatal, komoly; fiatalságában mégis szokatlannul dus értéket jelentő, komolyságában pedig széles konturokban döntakozó, az új, modern magyar képzőművészetnek — ne írjunk elfakult építelen ornansokat, mert sokkalta becsesebb — igérete mutatkozik be Aradnak első, a kultúrpalotában ma megnyílt tárlatán. Kurta, könnyű név: Soós István, Soós aradi állatorvos fia. De amit ajándéka meghatározásául az elfogulatlan kritika máris utána írhat az ifju piktör névjegykártyájára: a verniszázs jól esett, őszinte hevénék lenyugvása után is; gazdagon, izmoson horizontális, nehéz fajsúlyú művészet. És most már át is lehetne síklani azon, hogy Soós István Rudnay-növendék volt az Akadémián, de Vaszar-y-t is figyeltte, amint hogy Rubens, Murilló, Tizian és talán Goya is tanítómesterei voltak. Át kell, sőt át is kell már lépni ezeken az állomásokon, mert Soós utja már eltért az akadémista-klasszikus iránytól s ha még viaskodik is önmagával, kultúrája egyéni intenzivitasában már új meszyék biztonságosabb komponensei ragadják magukkal. Harcból a csöndhöz menekül. S bár az evolúciót lázaban látszólag megpihent, a csönd mögül mégis harcot, bős hajrát tüktetnek a mély-bölcshöz izmosított plenének. Még nem tudja, — maga vallotta megdöbbsent ráismeréssel — hogy a lelke mélyén már szétrobbantotta individuális létének ráerőszakolt kereteit s a színek orkeszterén forradalmi indulót ver ki: a kompozíció-szimbolum barrikádjain. Minden eddigi alkotásainak értékénélre a „Barátok” című hatalmas vásznában oszposodik ki. Két paraszti fiu az alkonyi távlat gázsi sulyától letiportan, de mégis szinte libog az anya-ölelésü mező keskeny ösvényén. Mögöttük a falu elöttük az estebe hajló, oszlagborúsra váró láthatár és gyermeklelküket meghökenteti, vértüket felgyújtja a: jövő. Értékben a legközelebb következik utána a „Marsikuszok”, a „Munkás fiu”, „Öreg ember”, „Vándor” és „Pihenő fiu.” Egy és ugyanazon oktáv Soós művészetének klaviatúráján. Széles esztétizálás, borongó, bársonyosan mélyzöld háttér semmi keresett hatás, amit a plener nem is tűrne meg. Dusár figurális „Károl menyegzője”, ugyancsak esönd-levegős háttérrel jelent értéket. Szépen szimozott és izmos átfogó erőt bizonyít a „Csata” című nagyobb vászna, de fülledt, nyugodt levegője kissé bizarr konturazként hat az előtér ugyan lenyegesen fokozott vitalitása ellenére is. Kisebb vásznai közül különösen jók a „Munka után”, az „Alkony” és a „Hazatérők”. Grafikai munkái közül értékes a „Kapás”, a „Kötés” és a „Lovas csata” rézkarca, valamint a „Műhely” és „Vándorlegény” ceruzarajza. (p. a.)

Hajókatasztrófa a Fekete-tengeren. Bucurestiből jelentik: A Dobrogea nevű hajót súlyos baleset érte a Fekete-tengeren. A hajó az elmúlt héten indult el Constantából Rascanu kapitány parancsnoksága alatt épületi-szállítmányul Palesztinába, ahonnan Franciaországba irányították. Utközben a Fekete-tengeren óriási vihar keletkezett és csak a személyzet nagy erőfeszítésével sikerült a hajótörést elkerülni, a gőzös azonban annyira megsérült, hogy nagyobb javításra szorul.

Vádak az árvizkárosultak sorsjátéka ellen.

A munkaügyi minisztérium vizsgálatot rendelt el a vádak ügyében.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Egyes bucaresti-i lapok felhívták az illetékes minisztérium figyelmét arra, hogy a Loteria Sinistratilor vezetősége nem áll hivatala magaslátán, amennyiben a sorsjegyek eladásából befolyt

összegeket nem fordítja az árvizkárosultak javára, hanem az alap terhére túlságosan könnyelműen növeli a költségszámilakat. A lapközlemények alapján a munkaügyi miniszter vizsgálatot vezetett be a Loteria Sinistratilor központjánál.

Szovjetországban kitört a forradalom.

A Trotskijhoz hű katonaság a lázadókhöz csatlakozott.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirati jelentése.) A Matin szerint Szovjetországban kitört a forradalom. A kormány jelentékeny haderet-és hajórajokat mozgósított a mozga-

lom elfojtására. Hír szerint a fellázadt parasztochhoz csatlakoztak a Trotskijhoz hű tisztek és katonák is.

Árharcok Aradon.

A mézárosok áremelést kértek, a város vezetősége árieszállítást mondott ki — A malomszindikátus érdekes elhatározása. — A városi maximálóbizottság ülése.

(Arad, február 1.) Ma délelőtt tartotta Arad ármximálóbizottsága rendes havi ülését Angel István dr. polgármester elnöklété alatt. Az ülésen először a liszt- és kenyérszárak maximálása került sorra. A malomszindikátus delegáltja bejelentette, dacára annak, hogy a legutóbbi maximálás óta közel 100 lejfel emelkedett métermázsánként a briza ára, a malomszindikátus tekintetbe veszi a nagy munkanéküliséget, a rossz gazdasági viszonyokat és nem kér áremelést, megelégszik az eddigi árakkal. A maximálóbizottság köszönettel vette tudomásul a bejelentést és megerősítette az eddigi árakat.

Ezután a husmaximálás került sorra. A mézárosok az eddigi 33—35 lejes marhahúsárát megfelelőnek tartották és annak meghagyását kérték, ezzel szemben Marcovici Vince dr. helyettes polgármester az árak leszállítását javasolta. Dirlea Vazul gazdasági tanácsos egy lejes csökkentést javasolt, úgyképen, hogy 32—34 lejben állapítsák meg a marhahús ára. Angel István dr. viszont 31—33 lejes árat proponált. A bizottság egyhangulag a polgármester javaslatát fogadta el és 31—33 lejben állapította meg a marhahús árat. A borjúhúsnál a mézárosok bejelentették, hogy nem tudják betartani a 38—40 lejes árat, mert arra ráfuzetnek. Kérték, hogy 44—46 lejre emeljük a borjúhús árat. A bizottság a régi árakat hagyta meg, ami ellen az érdekeltek felebbezést jelentettek be. A sertéshús árat az eddigi 44—46 lejben hagyta meg; ugyszintén a zsír s szalonna ára is a régi maradt. Mezhagyták a fürdő, szálloda és vendéglői árakat. A bérkocsisok kérték, hogy félreértések elkerülése végett a bizottság mondja ki, hogy nyáron este 10 órától reggel 5 óráig és télen este 9 órától reggel 6 óráig 50 százalékos felárat fizetnek az utasok. A bizottság megerősítette ezt a szabályrendeletileg leszógezett megállapítást. Az autótaxi-vállalat, amelynek képviselőjében dr. Lócs Rezső jelent meg, kérte, hogy a város éjszakai tarifaként engedélyezzen 50 százalékos felárat, amilhez a város hozzá is járult, azonban kimondotta, hogy a taxijárak maximálását pénteken éli meg,

miután eddig még nem állapították meg a taxiutó viteldíjait.

Mulatság.

Jelmezball Magyarpecskán. Dankó Boldzsár Kálmán zenekara február 5-én este fél 9-kor a rovinei (magyarpecskai) kaszáló termekben szigoruan zártkörű jelmezballat rendez. A mulatság nagyarányu rendezőbizottsága a következő: Védnökök: Dr. Grozda P. Emil közjegyző, Lengyel István plébános, Giurgiu Miklós főjegyző, Fazekas Lajos ny. főbíró. Védnökök: Dr. Issekutz Marcellné, Giurgiu Nicolaené, Veres Gyuláné, Weisz Pálné, dr. Friedmann Józsefné, Rokszin Jánosné, Roja Istvánné, özv. Bolyos Mátyásné, Strasser Károlyné, Issekutz Sándorné. Elnökök: Dr. Benita Eneané, Grozescu Cornélné, dr. Gyulal Pálné, Schreiber Józsefné, Moholea Iléné, dr. Leik Istvánné, Kuliner Mórné, dr. Krausz Béláné, Balán A. né, Schlet Oázáné, dr. Elekes Ignácné, Karácsonyi Gézáné, Bolyos Istvánné. Alelnökök: Reiner Adolfné, Konnerth Sámuelné, Elias Adolfné, Elias Simonné, Fülöp Dezsóné, Lusztig Ernőné, dr. Ghebeles Lázárné, Mang Józsefné, Kuliner Dánlelné, Irlitz Frigyesné, Bolca Dimitriené, Grozav N. né. Rendezők: Dr. Harnik Anna, Krohn Jánosné, Kohn Mihályné, Bergy Józsefné, Zeissler Jánosné, Róth Mártonné, Róth Mártonné, Almássy Lászlóné, Ádám Albertné, Fuchs Sománé, Jakobovics Mózesné, ifj. Schwartz Jánosné, Lalta Jánosné, Palkovics Juliska, Szőke Mártonné, özv. Waldner Mórné, Braun Ignácné, Jakab Imréné, Mateovics Béláné, Löwy Albertné, Goldberger Sándorné, Kabát Jánosné, Kárpáti Károlyné, Holdstein Oszkárné, ifj. Ekkel Györgyné, Palóczi Pálné.

A Meteor Kerékpár Club táncostéája február hó 4-én este 9 órai kezdettel a Fehér Kereszthon.

Thémes nagy táncos-bálja február 18-án a városligeti nagyteremben.

ERZSEBET MOZGO.
Ma d. o. 12 órakor szenzációs
nagy Matiné
MISTER RADIO, Luciano Albertinivel
5-10-15 lejes helyárrakkal.

Magyar aratószoba, lakodalmos ház, parasztudvar, csárda az aradi Magyar Bálon.

A szezon legsikerültebb mulatsága lesz a Magyar Bál, amelyen a magyaros stílus fog uralkodni. — A rendezőbizottság legnagyobbai előkészületet. — A bálvédnökök névsora.

(Arad, február 1.) A február 19.-i Magyar Bál, amint azt az eddigi előkészületek és tervek sejtetik, nemcsak, hogy a legkiemelkedőbb esemény lesz az idei báliszezonnak, hanem, mint pompás dekorációja, igazi magyar látványosság is el fogja ragadni a közönséget és sokáig feledhetetlenné fogja tenni Arad és a vidék magyarsága előtt a jelzett vasárnap estét. A Fehér Kereszt helyiségei kivételképpen erre az estére szokott formájukból, hogy megelevenítsék a magyar házat, a magyar földet, úgy, hogy minden zugból a magyar izlés és népművészet lehelle elő üdítő illatát. A nagyteremben nem lesznek asztalok, az tisztára a látogatók rendelkezésére fog állni. A karzatot az áramozott ülőhelyek lesznek és a nagyteremben is csak annyi pamlag fog állni majd a falak mentén, mennyire a vélasszonyoknak és gardedamoknak szükségük van. A feljárt ezuttal a fölépcsőn lesz, a ruhatár pedig szállószobákban nyer elhelyezést. Feldiszitett, meleg folyosón lesz majd a pénztár, 17 szobában pedig büfé áll a vendégek rendelkezésére akik azonban a félkertben is ehetnek meleg vacsorát. Magyaros jelleg, magyaros stílus fog uralkodni a büfészobákban és az egész bálban. Az egyik szoba magyar aratószobává lesz átalakítva, himzett terítővel, magyar ajándék-édesényekkel, buzávirággal, kelással és pipaccsal díszített kis asztalok pedig a büfé tárgyai kínálják majd magukat. A második terem lakodalmos szobát fog felütni a kender, virágos vőfélypálcákkal díszítve, tulipános ládákkal, muskátilis virágcserepekkel. Itt lakodalmos ételeket szolgálnak majd fel. A harmadik egy muskátilis parasztudvar lesz kereskúttal, amelyből víz helyett bort mérnek. A falakat zöld lombosvénnyel áthuzott kerítések ékesítik. A cukrászda a mézeskalácsos-sátort fogja ábrázolni, ahol lagylakot, limonádét, édes italokat, süteményeket és cukorkákat árulnak.

Minden helyiségben magyar népviseletű menyecskék és leányok szolgálják ki a közönséget. A mézeskalácsos-sátor mellett két oldalt cotillonos rendezőket és figurákat árusítanak, mert éjjel után 1 órakor cotillon tartanak, amelynek főfigurája az ezüstcipő-árverés lesz. A legapróbb lábu leány kapja az egyik cipőt, a másikat pedig árverést tartanak. Ilyképp modern formában megismétlődhetik a mese, hogy Hamupipóke megkapja mesebeli hercegét. Alkalmi fényképész is közreműködik a bálban, aki felvételeket készít a résztvevőkről ugyancsak a díjakció javára. Lesz egy magyar csárda is, amelynek kármentőjében Heim Gyula fog elismert szakértelemmel bort mérni csárdásmenyecskék segítségével.

A személyi beosztásokat szombaton délután 5 órakor beszél meg a bál rendezői a Minorita Kulturház kistermében és ezen a rendezői értekezleten fogják elhatározni a további teendőket is. A bizottság felkéri az összes magyar nőegyletek hölgytagjait, hogy a fenti értekezleten feltétlenül jelenjenek meg. A minden ízében magyarosnak és kitűnőnek ígérkező bál védnökei között a következők:

Báró Andrányi Lajos, Adler Andor, Alföldi Pál, Barabás Béla dr., Baross Lajos dr., Baross Zsigmond dr., Bogdánffy Béla, Boros Iván, Bánhidly Sándor, Bartos Jenő, br. Bohus Zsigmond, Balogh Endre dr., Borsos Béla dr., Boros Béni dr., gr. Bréda Viktor, Bánfi Sándor, Bayer György, Brunner Béla, Czárán János, Czukor László, Csécsi Imre, Dániel Endre, Dálnoki Nagy Lajos, Domán Sándor, Dóka Miklós, Darányi János, Dörner János, Dömötör Bertalan, Deutsch Andor, báró Exterde Kálmán, Faragó Rezső, Fejér Gábor, dr. Farkas Sándor, Frint Lajos, Fischer Aladár, Feiner Farkas, Földes Béla dr., Földes Soma, Fodor Gyula, Fock Gábor, Fiedler Imre, Fejér

Gyula, Gellényi Ernő, Goldschmidt Sándor, Gutzjahr Mihály, Grosz József, Grob Jenő, Gold Emil, dr. Grünfeld Ernő, Halmos Andor, Hady Antal, Haan Alajos, Jakobovits Jenő, Justh János, Jellinek József, Jombart Lajos, Kapdebó Antal, Kapdebó János, Kapdebó György dr., Kapdebó István, Krenner Miklós dr., Kemény György, Kintzig Géza, Kintzig János, Király Dezső, Karácsonyi Sándor dr., Kneffel Béla, Kornis Odön, Kornis Márton, Kneffel Lajos, Kiszely Gyula, Korossy György, Korányi Barna dr., Lócs Rezső, Lócs Rezső dr., Lakatos Ottó dr., Lukáts Jenő dr., Leitner Ernő, Laczay Endre, dr. Lesskó Sándor, László Dezső, Leölkes Béla, Lichtenthal Ferenc, Mairovitz Márton, Mellinger József, Mairovitz Emil, Münz Márton, Maresch Gyula, Mészáros Dániel, Martay Béla, Mihályi Gyula, Nagy Orbán dr., báró Neuman Károly, báró Neuman Alfréd, báró Neuman Dániel, Nagy Sándor dr., Nachtnébel Gyula, Nachtnébel Odön, Nemess Zsigmond dr., Nyékhegyi

Lothár, Nesnera Aladár, Nagy Imre, Olosz Lajos dr., Pallavicini Alfréd őrgróf, Purgly László, Párecz Béla dr., Porcia Lajos gróf, Posgay István dr., Prohászka László dr., Palágyi Jenő dr., Pázzitny Bonaventura, Reich Károly, Ransburg Sándor, Reich Antal, Reich Pál, Rác Sándor dr., Rác Gyula, Radó Gyula, Rázel József, Remenyik Kálmán, Reinhardt Gyula, Rajz Jenő, Rosenberg Artur, Selymossy Lajos báró, Székely Lajos dr., Simó Károly dr., Szabó Zoltán, Schoór Lajos, Schreyer Viktor, Szántay Lajos, Szabó Albert, Stein Zsigmond, Schill József, Stauber József, Stauber Andor dr., Sámay Aladár, Seidner Sándor, Seidner Dezső, Székely Károly, Szendreg Mihály, Székely Károly, Schütz Henrik dr., Senk Ferenc, Steigerwald Alajos, Sommer Nándor, Stern Gyula, Schillinger Andor, Székely Károly dr., Scherhag Ernő, Szablóczky János, Szalay Vilmos dr., Solymosán Ilies, Szántó Gyula, Takácsy Miklós dr., Tisch Mór dr., Török Ferenc dr., Török Dezső dr., Török Andor, Tüdös Béla, Vásárhelyi János, Vágvölgyi Lajos dr., Vajda Zsigmond, Velcsov Géza dr., Verbos Nándor, Verbos Árpád, Vigyázó László, Wild Endre dr., Vadász Ernő, Vass Sándor dr., Vass Gusztáv, Winternitz Jenő, Wolff Gusztáv, Walder Gyula, West Mauó, Quirini Sándor, Zábráczky Ferenc, Zborovszky Pál, Zima Tibor, Zádor Imre.

Visszaállítják a vámsorompókat Aradon.

A minisztérium Angel polgármester előterjesztésére megengedte, hogy újból Arad határainál szedjék a városi illeteket. — A város vezetősége újból szolgálatba fogadta az elbocsátott vámosokat.

(Arad, február 1.) Nagy érdeklődéssel várta Arad kereskedőtársadalma az aradi városi illetek ügyében a miniszteri döntést. Mint ismeretes, a belügyminisztérium megszüntetett több városi illeteket és egyben elrendelte, hogy a vámsorompókat is szüntessék be. Miután a törvény által megengedett köveztvámot eddig a vámházaknál szedték, a város vezetősége probléma előtt állott, miképpen történjék ezután a köveztvám behajtása. Az első napokban megkísérelték a város belsejében való kivétést, azonban csakhamar beigazoódott, hogy ily módon lehetetlen az illetek pontos behajtása és amellet, hogy a város kárt szenved, a közönséget csak hibaváló zaklatásnak teszik ki, Angel István dr. polgármester rendeletére ekkor memorandumot készített a város, amelyben kifejtette, hogy mennyire érdeke a városnak és a közönségnek az, hogy az illeteket a város bejáratainál szedjék és kérték a minisztériumot, engedélyezze ezt a megoldást. A memorandumhoz a rendőrség is irt utóiratot, amelyben közbiztonsági szempontból azt ajánlotta a minisztériumnak, fogadja el a város javaslatát, miután ezzel módjában van a rendőrségnek is ellenőrizni, ki jön be, vagy ki megy ki a városból. Ma nyilatkozott Angel István dr. polgármester a memorandum ügyéről, amelyet kielégítően intézett el a minisztérium:

— Elsősorban bejelentettem a minisztériumnak, — mondotta a polgármester — hogy pontosan végrehajtottam a rendeletben adott utasításokat. Csakis a törvény által megengedett illeteket szedi a város, csupán a behajtás módjára vonatkozólag volna módosító javaslata. Ezzel átadtam a memorandumot, amely kifejtette azokat a nehézségeket, amelyek felmerültek, én magam pedig előszóval is ismertettem a helyzetet. Megmondottam, hogy a városban való taksabeszédés teljesen primitív módszer, amely sem a városnak, sem a közönségnek a javát nem szolgálja. Sikerült meggyőzőm az illetekeseket arról, hogy a módszer, amelyet Aradváros eddig követett kényelmesebb és jobb és maga a közönség is így kívánja. Ezután ismertettem azt is, milyen fontos dolog közbiztonsági szempontból az, hogy tudjuk, ki érkezett meg Aradra és ki távozik onnan. A minisztérium azt mondta, hogy semmi kifogása sincsen az ellen, ha a város bejáratainál kispénztárakat állítunk fel és ott szedjük a törvény által megengedett vámosokat. Miután elértük azt, amit óhajtottunk, még a mai nap folyamán megteszük az

intézkedéseket arravonatkozólag, hogy visszatérjünk a régi kerékvágásba.

A ma délután összeült permanens-bizottság határozatilag ki is mondotta, hogy a taksabeszédése újból a város bejáratainál a vámházakban lesz. Ezzel egyidejűleg a város vezetősége intézkedett aziránt is, hogy a vámházak bezárásával elbocsátott vámosokat újból visszavegyék városi szolgálatba, ami azt jelenti, hogy körülbelül husz család kapott újból kenyeret.

Reinitz Jakab a bírák előtt.

Március 30-án tárgyalja az oradeai (várad) Tábla Reinitz Jakab ügyét.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójának telefonjelentése.) A nagyenyedi fegyház örök életre elítelt lakójának, Reinitz Jakabnak, úgy látszik, minden esztendőben meglesz a főárgyalása. Eddig a Grosz Hermann-féle gyilkosság miatt ítélték el jogerősen, míg a Rozmarin-gyilkosság ügyében hozott ítéletet megfellebbezte. Most ez az ügy is a felelbiteli bíróság elé kerül. Dr. Simonca György ügyvéd, aki Reinitz védője, tegnap ugyanis értesítést kapott a Táblától, hogy Reinitz felebbezésének ügyét március 30-án fogják tárgyalni. A tárgyalás napja péntekre esik és így a közbeeső szombat és vasárnap kivételével előreláthatólag három napig fog tartani.

MATINE MA APOLLO
GÁNCSNÉLKÜLIKALANDOR

MILTON SILLS.

KEZDETE 12 ÓRAKOR.

II I R R K.

Sajnálom önt, Kató...

Nagy meglepődéssel olvassa, talán reggel még a jó heverészésre ingerlő ágyban ezeket a sorokat kedves Kató és ijedten is hisse, hogy miért ép itt, ha már irak magának, de nyugodjon meg: nem leszek indiszkrét. Csapán a dallamosság véletlene tette bele az őt nevét e sorok címébe; azok nemcsak magának szólnak, hanem sok-mindenkinek. A Mancinak, Cucinak, Cicának, Cucának, Tillának, Millának mint a Macinak, vagy Micinek.

Most aztán sor kerülhet a maga méltatlankodására is és kikérheti magának, hogy sajnálatra méltó. Igaz is: kegyed „doigozó nő”, aki „ön-állón” keresi meg kenyerét, akár csak a többi gyermeteg nevű barátja, akik magácskával együtt valamelyik bankban, vagy iparvállalatnál végzik a napi robotot és este, ha kiválnak azok a sablonos lények a bulváron, új ruhában, — némelyik pompás bundában — jelennek meg, csillognak fényes ruhákban, meg — megreszkíroznak egy kis állókodást, valamelyik tánciskolában és várnak.

Hogy mire? ... Istenem: oty egyszerű a felelet. Valakire. Ezt a Valakit persze nagyobb részük, neveltetésénél és sok más mindennél fogva, nem tudja másképp elképzelni, minthogy egyszer csak jön, beszélget sok mindennél sokáig, vagy röviden és végül elmegy a mamához, vagy a papához, azokkal is beszél és kegyedből menyasszony, majd feleség lesz kedves Kató. Persze erre a Valakire várni nagy türelem és kitartás kell. Ezeknek a Valakiknek a száma nagyon megfogyott az utóbbi időkben és ha mégis vannak — elvéve csapadék — főleg nem az önk számára vannak, ó, Cicák, Cucák és egyébek. De maguk ezért csak várnak, Társalomalul, furcsán hangzó negatív-büszkeséggel, amit rossz lírikusok néha alá is támasztanak, várnak, hervadoznak és lassan lázadnak is néha, magukban és mindez hiába. A Valaki nem jön.

Vannak, akiknek jó volna másképp is. Csak jönne Valaki, ha rövidebb időre is és — mit csinálunk? — nem anyakönyvvezetői okirattal, hanem csak úgy, de pénzzel, sok pénzzel főleg, mert ugye: ha már ... akkor legyen „értelem”. Így szokták ezt kifejezni önk drága Katók, Micák s Macák. Mert az „értelem” önkénel ez. A sok pénz. Amit sajátmagukért kapnak. Hát hiszen azért nevezik a maguk korabeli nőket „eladó lányoknak”. Ha nem megy az egész életre, jó lesz részletekre is. Hiszen a bundáját is így vette a női divatruházban. És ugye milyen kevés most a különbség kegyed, meg a bundája között. Áru az egyik is, meg a másik is. Maga azonban még gondolkodó lény is hozzá és ez a rosszabb. Mert maga úgy tudja, hogy ez így van jól és ez a helyes. Ezt úgy hívják, hogy áruöntudata van kegyednek. Jól értük meg egymást: nem emberi öntudat. Áru.

Van aztán úgy is, (egy az ezerből) hogy egyik-másik Milla, vagy Margit tulment ezen is és úgy homályosan ügvetlenkedik bele az életbe. Ez talán rokonszenvesebb és bájosan gyámoltalan. Ugy fest az egész, mint mikor a selyemszörű pincsi elszabadulva a meleg öblől, a rendező-páncsávar, dübörgő, pöfögő, sipoló rézlabirintjébe kerül. Vinnyog, futkos rémülten és sehol sem találja helyét, hacsak valamely mozdony kerekei alatt nem.

Látja, Kedves Kató, így festenek maguk három kategóriában, a bus, átmeneti napok, szegény átmeneti női. Nem találják helyüket seholsem igazán. Csak kidobták magukat a monstruózus Pályaudvarra selymesen, gyámoltalanul. És higgye meg: azáltal, hogy önk nagyon negatív-büszkeségben herva, áruöntudatos csillogásukban és mint pincsi és a rendező. Azt hiszem jogosan és valami fájó szeretettel is mondom magamban, ha látom a korzón ringani: sajnálom, önt, Kató.
Fóty Ernő.

— Lapunk legközelebbi száma a csütörtöki ünnep miatt szombaton reggel jelenik meg.

— Averescu tábornok hazatérése. Bucurestiből jelentik: Averescu tábornok vasárnap hazaérkezik Veronából.

— Felüggesztett prefektus. Bucurestiből jelentik: Sorocamegye prefektusát különböző szabálytalanságok miatt a belügyminiszter felüggesztette állásától.

Csehország mozgósít Magyarországot ellen.

(Az Aradi Közlöny tudósítójának távirata.) Csehország egyes vidékeiről beérkező jelentések a lakosság nagy nyugtalanságáról számolnak be. Híre terjedt ugyanis annak, hogy a cseh kormány

elrendelte a részleges mozgósítást Magyarországot ellen. A honvédelmi miniszterium hivatalos közleményt adott ki, amelyben megcajolja a mozgósítás híreit.

Budapesten van a megszökött aradi bankdevizőr.

Aradi utasok találkozása Schönberger Miksával.

(Arad, február 1.) A megszökött aradi bankdevizőrrel, Schönberger Miksával, akinek ügyével annak idején részletesen foglalkoztunk, újabb és érdekes hírek érkeznek Aradra. Ezek a híradások arról számolnak be, hogy Schönberger — úgy látszik — máz sem tudott tovább jutni Bécsből, ahol Szimányi Izso aradi fakereskedőnek akadt vele kellemetlen kalandja közvetlenül a szökése után és így visszajött Budapestre. Ott tartózkodik állítólag jelenleg is. A napokban több aradi ember találkozott a magyar fővárosban a devizőrrel.

Egy aradi szabómester hosszasan beszélgetett is vele és ennek elmondotta, hogy a Bristolban lakik és jelenleg nem tudja, hogy

— Belügyi vezérfelügyelő szemle Aradon. Ma távirat érkezett dr. Lázár Ágoston alispánhoz, amelyben Peter Iulian belügyi vezérfelügyelő bejelentéssel, hogy holnap délután Aradra érkezik. A vezérfelügyelő ezuttal aradi látogatásának a célja, hogy megtekintse az aradi jegyzőiskolát, amely Lázár alispán miniszteri vezetése alatt áll és amely a felsőbb fórumoktól több esetben kapott már dicséretet. A vezérfelügyelő egyben a megyei adminisztráció ügyeit is felülvizsgálja.

— Kitiintették Bucuresti rendőrprefektusát. Bucurestiből jelentik: Duca belügyminiszter tegnap este a Nicoleanu tábornok tiszteletére rendezett banketten átvujtotta a rendőrprefektusnak a román csillagrend nagy keresztjét és a kormány ajándékát, egy platinórát.

— Kormánysegély Aradmegye jégkárosultjainak. Georgescu János prefektus intervenciója folytán megtörténtek a szükséges intézkedések a megyei jégkárosultak felségélyezésére. A megye vezetősége természetben 42 vagon kukoricát kap a károsultak részére, ebből 21 vagon most érkezik meg Temesváron keresztül. Külön hat vagon kukorica már megérkezett Borossebesre, ahol rövidesen kiosztásra is kerül. A kormány egyben 15 millió lej hitelt szavazott meg Aradmegyének és legközelebb ez a pénz a megye jégkárosultjai között ténylegesen kiosztásra is kerül. A 15 millió lej a Banca Romaneasca osztja szét a jégkárosultak között.

— Házasság. Diószeghy Irén és Halmas Lajos házasságot kötöttek.

— Kölcsönös engedményre hívja fel az igazságügyminiszter a lakókat és háztulajdonosokat. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyi miniszterrel tegnap megjelent a kis- és köztulajdonosok, majd a lakók ligájának egy-egy küldöttsége. A miniszter azt a tanácsot adta a lakóknak, hogy lépjenek közvetlen érintkezésbe a háztulajdonosokkal és tegyenek egymásnak kölcsönös engedményeket.

Világvárosi új műsor febr. 1-től

a CENTRAL étterem helyiségében!

Rusakoff duo, Spánia duo, Berlass, Dollár román komikus a műsor kiemelkedőbb attrakciója. Különösen több külföldi táncosnő és énekesnő fellépte.

Jazz-Band! Parkettánc! Kezdete 1/2-11-kor

— Megindult a jégzajlás a Maroson. Ma éjjel 11 óra tájban nagy roppanás hallatszott a Maros felől. Néhány késői sétáló, aki kíváncsian kísértett, hogy megnézzék mi az oka a furcsa zajnak, meglepetve láthatta a holdfénynél, hogy a Maros jégpáncélja borított, mozdulatlan tükre megrepedt és a jégzajlás megindult. A zajlás előreláthatóan eltart néhány napig.

mihez fogjon. Legelőbb szeretne visszatérni Aradra, mert úgy látja, hogy ügye nem olyan súlyos és azt reméli, hogy hitelezőivel békésen megögyezhet. Találkozott Schönbergerrel egy aradi vállalkozó is, azonban a devizőr elszökött aradi ismerőse előtt. Ugy látszik, nem akart az illetővel beszélgetni. Valószínűül kép, hogy Schönberger, mint azt annakidején jeleztük is, nagyobb pénzüsszeget vitt magával el Aradról. Hír szerint most újabb visszaélésének jöttek nyomára. Kiderült, hogy a devizőr közvetlen elutazása előtt egy négyszáz-ezer lejes csalást követett el és bizonyos, hogy ezt az összeget, vagy ennek egy részét vitte magával bizonytalan útjára.

— Betörés Aradon. Virágos István aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Strada Creagna (Orovil-ucca) 71. számú házban lévő lakásába betörték és onnan több értékes holmit loptak el. A betörők kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Az aradi munkanélküliek felségélyezésére a mai napig a következő adományok folytak be: Tógyer Péter hentesből 16 kg. szalonna, 5 kg. kolbász, 5 kg. szappan, Schmidt Antal hentesből 10 kg. vegyes felvágott, Zsoldi Lajos hentesből 5 kg. vegyes felvágott, Varga István hentesből 5 kg. hus, Prász Antal hentesből 10 kg. vegyes felvágott, Eisele József hentesből 10 kg. vegyes felvágott, Prokonetz József hentesből 10 kg. vegyes felvágott, Plank Pál kereskedőtől 30 kg. bab, Gergely Rozália 1 üveg vizesuborka, Leiber János péktől 50 kg. kenyér, „Confectio” R.-T. 1000 lej, Müller Viktor üvegkereskedő 18 darab tányér, 12 darab ivópohár, „Kávékirály” 2 kg. száraz borsó, Toppel N. kereskedő 5 kg. hagyma, Zimmer Salamon 5 kg. bab, Hoffmann Ottó csemegekereskedő 15 kg. rizs, 1 kg. porcukor, 161 kg. tea, 2 kg. keksz, Zipper Jánosné 160 lej, Weisz Márkus kereskedő 2 kg. rizs, 2 kg. só, 10 kg. bab, Bittenbinder kalapos 20 liter bab, Lehoczki N. 8 kg. hus, 66 kg. burgonya, Friedmann József 100 lej. Az aradi munkanélküliek intéző bizottsága ezután is felhívja a közönséget, hogy a február hó 6-án megnyíló ingvenkonyha részére konyhaedényeket, konyhaeszközöket és tányérokat adományozni szíveskedjenek. Kérlik a elmeiket a Munkáshonba eljuttatni és az elszállításukról majd a bizottság gondoskodik.

— Gyomorbetegék leggyógyaszeresebb itala: ez csúszte teiber 3 kávéskanál Ovomaltine.

— Vadászgyűlés Aradon. Az aradi „Cerbui” vadászárság február hó 4-én este 7 órakor, a Kánya-féle vendéglőben választmányi gyűlést tart. Amennyiben a vadászati engedély megszerzése is tárgyalás alá kerül, minden tagnak saját érdekében áll a megjelenés. Gyűlés után társasvacsora lesz. Az elnökség.

— Ver-, bür- és idegbajosok a természetes „Ferenc József” keserűvizet igen jó eredménnyel használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb elméleti újításai, hogy a Ferenc József víz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Az aradi rendőrség újabb razzlaja. Az aradi államrendőrség ma újabb erkölcsrendészeti razzliát tartott, amelyen két nőt állították elő, akik ellen megindult az eljárás.

UJHÉLYI JÓZSEF
 5, 10 L. helyárrakkal
 nagy **Matiné műsor**
Csavargók az éjben.
 Színházi kalandor film.
Paholydíj 15 lej.

ELLEN KÜRTHY
 és
HARRY HALM
 főszereplőkkel
PÁVA KIRÁLYNO ALMA.
 Laványos vig. revü.
 Délután 3 órai előadás
 melyen loszállított helyárrak.

Hatvanmillió dolláros kölcsönt remél Románia.

A Blair-csoport képviselője Bucurestiből Párisba utazott. (Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Politica szerint Monnet, a Blair pénzcsoport képviselője visszautazott Párisba és magával vitt a kormány ellenjavaslatát a kölcsönről vonatkozólag. Kormánykörök néhány napon belül várják Monnet választását és biztosra veszik, hogy sikerülni fog hatvan millió dolláros kölcsönt perktuálni az amerikai piacon.

Aradi kisfiu titokzatos eltűnése.

Két nap óta nyoma veszett egy tizenegy éves iskolásfiúnak.
 (Arad, február 1.) Ma este egy kétségbeesett özvegy asszony zokogva nyitott be az aradi rendőrség ügyeletés szobájába és ott Secur komisszárnak elmondta, hogy tizenegy esztendő fiacskája titokzatos módon eltűnt. Az asszonyt özvegy Czeizler Ferencnének hívják. Ferenc nevű fia az aradi polgári iskola növendéke és két nappal ezelőtt, mint rendszeren hét órakor reggel eltávozott Ujaradon lakó édesanyja lakásából, hogy bejőjön Arad. Miben már hiába várta az anyja gyermekét. Amikor délutánra sem jött haza, elment az iskolába és ott megtudta, hogy fia aznap ott nem jelentkezett. A kétségbeesett asszony azonnal a csendőrség sietett és jelentést tett fia eltűnéséről. A csendőrség megindította a nyomozást és az anyja maga is hozzájárult, hogy fiat felkutatassa. Végüljárta azt az utvonalat, ahol fia Arad felé jött, bekopogtatta a házakba, érdeklődött a járókelőktől, de felvilágosítást senki sem tudott adni. Az anyja szenvedését csak fokozta az, hogy Ujaradon fiának eltűnése napján, egy cigánykaraván ment keresztül és azt hiszi, hogy a kis fiut a cigányok rabolták el. Egyesek úgy vélik, hogy Czeizler Ferencet látták az ujaradi hidon, amint a korláton keresztül lehamult a vízbe. Nem tartják lehetlennel, hogy a kis fiak véletlen szerencsétlenség áldozata lett. Az aradi rendőrség szintén széleskörű nyomozást vezetett be az eltűnt fiú felkutatására.

Itélt a bíróság a cseh-magyar birtokperben.

A vényes bíróság döntése a Hadik-Barkóczy-családnak a cseh-szlóvak állam ellen indított perében. — A bíróság elfogadta Csehszlovákia képviselőjének ünnepélyes ígretét a földreformnak a felperessel szemben való kiméletes végrehajtására.
 (Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) A Lausanneban ülésző magyar-cseh döntőbíró, amely — mint ismeretes — a múlt héten tárgyalta azt a pert, amelyet a Hadik-Barkóczy gróf család indított Csehszlovákia ellen, az ottani birtokainak kisajátítása miatt, tegnap hirdette ki határozatát, amelyben kimondta, hogy a kereset tárgyává tett agrár-ügyben nem lehet szó a bíróság nyilvánvaló illetéktelenségéről, ennél fogva a bíróságnak joga lenne a felperesek kérelmére előzetes biztosítási intézkedéseket elrendelni. Az eddigi biztosítási intézkedésekre szükség volt, a továbbiakban azonban Csehország képviselőjének ünnepélyes nyilatkozatával feleslegessé váltak. Csehország képviselője kormánya nevében ugyanis kötelezőleg kijelentette, hogy a vagyonadót a földreform befejezése előtt nem fogja végrehajtani. A földreform intézkedéseinek viszont felperessel szemben kiméletet fog tanusítani. A bíróság ezt az ünnepélyes nyilatkozatot kellő garanciának köny-szerült elfogadni annál is inkább, mert maguk a felperesek a keresetükben arra az esetre, ha kisajátított birtokaik visszaadása lehetetlenné válna, csak megfelelő kártérítést kérnek és így a felmerülhető további károk nem lennének reparálhatatlanok.

Bezárják a nyilvános házakat

Az egészségügyi minisztérium javaslata a venériás betegségek leküzdésére.
 (Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az egészségügyi minisztériumban most készült el a nemi betegségek leküzdéséről szóló törvényjavaslat, amely legközelebb a parlament elé kerül. A javaslat szerint minden, bármilyen nemibetegségtől megfertőzött személy köteles magát megvizsgáltatni és az előírt gyógymódot követni. Erdekese a javaslatnak az a rendelkezése, hogy **mindama megbetegedett személyek, akik nem nyújtanak biztosítékot arra, hogy az előírt gyógykezelést elvégzik, kórházba internálhatók mindaddig, míg meg nem gyógyulnak.**

Mindazok, akik betegségtől tudatában a szekszuális érintkezéstől nem tartózkodnak, egy hónaptól egy évig terjedő fogházbüntetéssel sújtattak. A nemi betegségeknek bármilyen módon más személyre történő átültetése testi sértésnek minősül és a büntetőtörvénykönyv megfelelő szakaszai szerint részestül büntetésben.
 Mindazon személyek, akik életkorünné-nyek révén különösen ki vannak téve fertő-zésnek és a fertőzést könnyű módon továbbíthatják, **orvosi ellenőrzés alá kerülnek. Ebbe a kategóriába tartoznak a vendéglők, bodegák, varieték, kávéházak, borbélyműhelyek, fodrászok, manikűrtermek alkalmazottai, masszőrök, borneok** és olyan gyárakban alkalmazott egyének, föl az úgynevezett extragenitális fertőzés lehetősége fennáll. Azonkívül a prostituáltak. A törvényjavaslat megszünteti a nyilvános házakat és szigorú büntetéssel sújt minden olyan kísérletet, amely a nyilvános házoknak bármilyen más és korlátozott formában való felújítását próbálja meg. A nyilvános házakat a törvényjavaslatnak törvényre emelésének napjától számított hat hónapon belül be kell zárni.

Öngyilkos lett az orczyfalvai sváb zenekar karmestere.

Traukus halál a túlságos kihitelezések miatt.
 (Arad, február 1.) Nagy feltűnést-keltő öngyilkosság történt Orczyfalván, ahol a Bánátszerte ismert orczyfalvai sváb zenekar karmestere Unterweger János, anyagi gondjai miatt, agyonlőtte magát. A karmesternek Orczyfalván háza és vendéglője volt, amely látszólag nagy forgalmat bonyolított le, azonban a túlságba vitt kihitelezés következtében az utóbbi időben Unterweger anyagi nehézségekkel küzdött. Tegnap délutánra a házára árverés volt kitűzve és miután a szerencsétlen embernek nem állott módjában a hitelezőit kifizetni, a halálba menekült. Halála előtti éjszakán még a zenekarral próbát és előkészítette a zenekart a szombati sváb bárra. Tegnap délelőtt aztán szobájába vonult és browninjával agyonlőtte magát. Felesége a dörrenésre berohant, azonban a karmester ekkor már halott volt. Unterweger halála mely megröbbsenést keltett a svábság körében. Az általa vezetett orczyfalvai zenekar az ő fáradozásai következtében lett országos hírvé és amikor két évvel ezelőtt Németországban hangversenyezett a zenekar, nagy sikereket aratott Unterweger szakavatott vezetésével. Halála Aradon is megröbbsenést keltett, miután a tervek szerint a február 11-iki aradi sváb bálom is az ő zenekara szolgáltatva volna a zenét.

— Dr. Ujhelyi József előadása az Iparos Otthon szabadliceumán. Ma este az aradi iparos szabadliceumán dr. Ujhelyi József, a közismert aradi orvologus és sebész tartott orvosi szakelőadást. Képekkel kísért előadását a betegségekről tartotta dr. Ujhelyi József. Részletesen felsorakoztatta a betegségek okait és különös tekintettel volt a fertőzésre. A gazdag példákkal illusztrált előadást a nagyszámú közönség mindvégig feszült figyelemmel hallgatta és a végén lelkes tapsal köszönté: meg az egyenesen ismeretterjesztő szakelőadást.

— A szerelmes törzsörmeister öngyilkossága. Érdekes előzményű öngyilkossági kísérlet történt tegnap a timisoarai Arany Szarvas szállodában, ahol Jianu Miklós, a timisoarai hadklegészítő parancsnoksághoz beosztott örmester, revolverével föbelőtte magát. Jianu hónapokkal ezelőtt megismerkedett Mustetz Ivanda timisoarai hivatalnoknővel, akivel nemrég eljegyezte magát. Néhány nappal ezelőtt a menyasszony egy meggondolatlan szóval féltékenységre gerjesztette az örmestert, aki szó nélkül otthagya, majd másnap felkereste lakását és revolverével háromszor rálőtt. Két golyó célt tévesztett, a harmadik pedig a leány háziasszonyának, özvegy Parkas Józsnának balvállába fúródott. Az ügyben a katonai hatóságok megindították a vizsgálatot. Jianu az eset óta nem jelentkezett szolgálatra. Tegnap este szobát vett ki az Arany Szarvasban és ott föbelőtte magát. Ma reggel fedezték fel az öngyilkosságot és a kivonult mentők a katonakórházba szállították Jianut. Megállapították, hogy a golyó nem hatolt be az agyba, csupán a koponyán okozott súlyos sérüléseket. Jianu Miklós állapota mindazonáltal aggodalomra ad okot, miután igen sok vért vesztett, míg felfedezték öngyilkosságát.

— H. Sziklay Gizl Str. Cercetasilor (Szt. Pál-ucca) tánciskolájában február hó 8-án új kezdő táncolón kezdődik.

— Rekedséget, torokgyulladást, garathurutot gyógyít az ANACOT pastilla.

— Téli új táncolont kezd február 3-án, a városi táncstermben.

- **RÁDIO-MŰSOR.** Csütörtök, február 2. Wien-Grác. 16.15. Hangverseny. — Berlin. 20.30. Operahangverseny. — Boroszló. 24. Táncczene. — Frankfurt a. M. 22.30. Táncczene. — Leipzig. 22.30. Táncczene. — München. 22.20. Táncczene. — Nápoly. 17. Énekhangverseny. — Pozsony. 19.30. Gramofonzene. — Prága. 20.10. Hangverseny. — Róma. 20.40. Operaelőadás. Stuttgart. 23. Táncczene. — Zágráb. 17. Teazene. — Budapest. 9. Hírek. 10. Zenésimise. 17. Orosz zenekari hangverseny. 19.30. „Ezúttakodalm” (szimf.) 21.45. Cigányzene. — Péntek, február 3. Wien-Grác. 16.15. Hangverseny. — Berlin. 22.30. Hangverseny. — Boroszló. 16.30. Hangverseny. — Frankfurt a. M. 20. Szimfonikus hangverseny. — Leipzig. 22.30. Táncczene. — Milánó. 23. Jazzband. — München. 22.20. Szimfonikus hangverseny. — Nápoly. 20.50. Operaelőadás. — Pozsony. 17.30. Hangverseny. — Prága. 16.30. Hangverseny. — Róma. 20.45. Zenekari hangverseny. — Stuttgart. 20. Szimfonikus hangverseny. — Zágráb. 22. Könnyű esti zene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17. Cigányzene. 19. Vígjáték. 22. Könnyű zene.

KÖZGAZDASÁG.

A pénzügyminiszter vagyoniilag teszi felelőssé a pénzügyigazgatókat a tisztviselők sikkasztásáért

(Arad, február 1.) Mint ismeretes, a pénzügyminiszter az utóbbi időben a köztisztviselők részéről történt sikkasztások hatása alatt szigorú intézkedéseket hozott a sikkasztó köztisztviselők vagyonának zár alá vételére. A pénzügyminiszter most az aradi pénzügyigazgatósághoz ma érkezett újabb körrendeletében ismételtelen és nyomtatékosan felhívja a pénzügyigazgató figyelmét a rendelet minél szigorúbb végrehajtására.

Valahányszor csak — mondja a rendelet — a pénzügyigazgatóságoknak bármilyen uton a közpénzek terhére és az illető pénz-

ügyigazgatóság területén történt sikkasztást hoznak tudomására, a pénzügyigazgatóságnak kötelessége rögtön érintkezésbe lépni a sikkasztó tisztviselő felettes hatóságával és a sikkasztás után rögtön bírósági feljelentést kell tennie. Ezzel párhuzamosan a pénzügyigazgatóság rögtön megteszi a szükséges lépéseket a sikkasztó tisztviselő és cinkostársai vagyonának zár alá helyezésére.

A pénzügyminisztérium a pénzügyigazgatókat vagyoniilag teszi felelőssé az adott esetben fogatosítandó feljelentés és vagyoni zárlat gyors végrehajtására.

Zürichben 3.20, Párisban 15.70 a lei

Helyi valutaárak. (Február hó 1.)
Kifizetések: Berlin 39, Newyork 163.30, London 797, Páris 6.43.50, Milánó 8.66, Prága 4.84.75, Budapest 28.60, Zágráb 2.88, Bécs 23.06, Zürich 31.50. — **Áru:** Márka 39, dollár 163, angol font 795, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.83, pengő 28.70, dinár 2.85, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31. — **Pénz:** Márka 38.50, dollár 161.50, angol font 785, francia frank 6.36, lira 8.40, cseh korona 4.75, pengő 28.50, dinár 2.75, osztrák schilling 23, svájci frank 31. — **Irányzat:** Tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 1.)
Berlin 123.82, Amsterdam 209.50, Newyork 519.75, London 2531.87, Páris 20.45, Milánó 27.52, Prága 15.40, Budapest 90.87.50, Belgrád 9.13.75, **Bucuresti** 3.19, Varsó 58.20, Bécs 73.27.50.

Zürichi tőzsdézárás. (Február hó 1.)
Berlin 123.84, Amsterdam 209.50, Newyork 519.80, London 2532, Páris 20.41.50, Milánó 27.51.50, Prága 15.40, Budapest 90.87.50, Belgrád 9.13, **Bucuresti** 3.20, Varsó 58.20, Bécs 73.22.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (Február hó 1.)
Devizák: Páris 6.40, Berlin 38.90, London 794.50, Newyork 162.75, Milánó 8.64, Zürich 31.40, Bécs 22.90, Prága 4.81, Budapest 28.40, Varsó 18.70. — **Valuták:** Napoleon 646, márka 39.20, léva 1.18, török lira 0.83.50, angol font 790, francia frank 6.65, svájci frank 31.50, olasz lira 8.65, drachma 2.18, dinár 2.85, dollár 162.25, lengyel zloty 18.30, osztrák schilling 23.05, pengő 28.50, cseh korona 4.80.

Céghivatali hír. Megirtuk, hogy Scholtz Alajos Boksze-örvényesi fatermelő vállalata nemrégiben az aradi Victoria r.-t. takarékos és pénzügyintézet tulajdonába ment át. A Victoria r.-t. vállalat, mint egyéni cég, bejegyzése iránt ma nyújtott be kérvényt az aradi törvényszék céghivatalához s eszerint a fakitermelőt továbbra is volt tulajdonosa, Scholtz Alajos vezeti.

Az Arad—Csanádi Takarékos fiókot nyitott Aradmegyében. Az Arad—Csanádi Gazdasági Takarékpénztár igazgatósága ma délutáni ülésén elhatározta, hogy Ineun (Borosjenőn) fiókot létesít. A fiók az Egyesült Bank ottani épületében fog működni, amit erre a célra bérbe vettek. Az affiliáció már 6-án, hétfőn meg is kezdte működését Borosjenőn és annak vezetőjévé Öry Bénit, a központ egyik agilis tisztviselőjét nevezte ki az igazgatóság.

Szabad lesz a devizakereskedelem. Bucurestiből jelentik: Három hét előtt a Banca Nationala közbenjöttével a pénzügyminisztérium megszigorította a devizák külföldre való átutalását. Ennek következtében, amíg a kereskedők, gyárak és egyéb érdekeltségek az előírásokhoz híven igazolhatták, hogy szükségük van a devizára, hosszabb idő telt el és nem tudtak fizetési kötelezettségeiknek idejében eleget tenni. Az aradi piacról is tudjuk, hogy a devizaellenőrző hivatal csak nehezen képes elintézni a naponta tömegesen beérkező kérelmeket a devizák átutalására vonatkozólag és így a külföldi fizetések késedelmet szenvednek. Mindezek a tények eljutottak a pénzügyminiszterhez is, aki most azzal a gondolatmal foglalkozik, hogy a valutaellátást és a devizaközvetítést, amely eddig a bankoknak

csakis külön engedély útján volt lehetséges, szabaddá teszi és azt a jövőben bármelyik pénzügyintézet eszközölheti. A Curentul úgy értesül, ha a valuta- és a devizaellátás nem is lesz teljesen szabad, de bizonyos, hogy a legközelebbi időn belül a megszorító intézkedéseket hatályon kívül helyezik.

Házadókivetések Aradon. Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy a helyszínen működő ház- és földadó kivető bizottságok csütörtökön és pénteken a következő uccákban jelennek meg: az V. számú bizottság Ciorogariu-, Greceanu- és Vincentie Babesuccákban, a VI. számú bizottság a Gh. Ionescu-Deseanu-, Iosif Vulcan- és Unirei-uccákban. Az egyes bizottságok felkérlik az érdekelt háztulajdonosokat, hogy a házvételi és lakbér-szerződéseket, valamint az egyszázalékos lakbérilleték lerovásáról szóló nyugtát és jegyzőkönyvet tartásuk kéznél és a bizottságok hívására mutassák fel.

Irodalom és művészet

* **Heti műsor.** Csütörtök d. u.: Nótáskapitány (Mérs. helyárrakkal.) Este: Macska. (Bemutató előadás.) B. bérlet. Péntek: Macska, bohózat. C. bérlet. Szombat: Koldusgróf, operett. (Új bemutatásban.) A. bérlet.

* **Horváth Nusi bucsuja.** Meleg, szép, tapsos est keretében bucsuzott el Horváth Nusi Arad közönségétől ma, a Muzsikus Ferkóban. Gitta szerepében kapott sok-sok lelkes, őszinte tapsot a kedvelt aradi primadonna, aki ezuttal is decens volt. Közvetlen és szépen éneklő Jung János a címszerepet hozta élénk színű játékkal és jó énekdiszpozícióval a közelünkbe. Betegh Béby tüzről pattant Borcsája, Deésy Jenő jóízű Kerekes Hupszija, valamint Győző Alfréd derűs figurája, élénk tempóban szolgálták az előadás sikeres menetét, ahol még az ügyes Pally Paula által vezetett balettel, a gondos Hetényi D. Elemér rendezését és az éber Gellért Pál karmester dirigálását kell elismerőleg feljegyezni. A közönség tapsai sokszor szóltották a lámpák elé Horváth Nusit, de a többi szereplőket is. (:)

* **Műsoros délután a Minorita Kulturházban.** A Minorita Kulturházban holnap, február 2-án délután 5 órakor nivós kultúrelőadás lesz, amelynek műsora a következő: 1. a) Beethoven: Szonáta, C-mol, op. 13. Adagio cantabile. Allegro. b) Liszt Ferenc: (1811—1886.), XIV. magyar rapszódia. Zongorán előadja: Gerich Ilona. — 2. a) Szabolcska Mihály: 1. Első imádságom. 2. Összel. b) Reményik Sándor: Minek annyi szántás. c) Dálnoki Nagy Lajos: 1. Dryád. 2. A bíró. Szavalja: Heppesné Harmath Józsa. — 3. a) Schubert: Die Forelle. b) Hildbach E.: Takács az én kedvesem. c) Abt: Kukuk wie alt? Éneklő: Szentgyörgyi Elvira. — Szünet után: Zarándokut. Palesztinán keresztül. III. r. Galilea. A Libanon. A szir sivatag. Sinai és Babilon. Vetített képekkel. Felolvassa Wild Endre dr. A kultúrelőadásra a belépés díjtalan, csupán a ruhatár kötelező.

* **Az aradi színházi iroda hírei.** A Nótáskapitányt, a legnépszerűbb operettet játsszák csütörtökön délután nép- és ifjúsági előadás keretében. Ezt az előadást oly olcsó helyárrak mellett rendezi a színház igazgatósága, hogy mindenki megnézheti. A helyárrak a félárnál is alacsonyabbak. A szereposztás természetesen

ERZSÉBET MOZGO.

Erdélyben premier! Világszenzáció!

Ma, csütörtökön 3, 5, 6, 8 és 10-kor és holnap, pénteken d. u. 5, 7 és 9-kor

Lilian Gish és Lars Hanson-nal

Skarlát betű

Harmoniumos zenekísérett.

Délután rendes olcsó, este 9-kor 5 lej-el emelt helyárrak.

ugyanaz, mint a rendes esti előadásokon szokott lenni és a darabot is tökéletesen úgy játsszák, mintha rendes esti előadás lenne. — A Macska. Verneuilnek, az illusztris francia írónak, aki eddigi színpadi műveivel oly sok kellemes estét szerzett a közönségnek, legrajabb nagyszerű vigjátékát csütörtökön este mutatja be az aradi színház prózai együttese olyan szereposztásban, amely előre biztosítja az amugy is sikeres újdonság aradi diadalát. A főszerepeket Fekete Irén, Kálmán Sári, Pally Mancia, Fosztó Anni, Jávor Alfréd, Mészáros Béla, Kallós József és Jung János játsszák. A nagyszerű együttes egy teljes héttig a legnagyobb ambícióval készült a csütörtöki premierre és így bizonyos, hogy a közönségnek nemcsak kacagtató darabban, hanem pompásan gördülő és kerekded előadásban is része lesz. — A Koldusgróf Szombat este Ascher Leónak, a neves és népszerű bécsi komponistának gyönyörű melódiai fogak felcsendülni a színházban. A színház igazgatósága a neves zeneszerző egyik legbájosabb operettjét, a valamikor hatalmas diadalt aratott Koldusgróft tüzte műsorra, amely évek óta nem szerepelt az aradi színház műsorán. Az énekes személyzet nagy kedvvel készül az eseményszámba menő reprizre, amelyen a társulat legjobb erői vesznek részt. A közönség bizonyára hönorálni fogja a színház igazgatóságának nemes törekvését, hogy a népszerű bécsi komponista egyik legjobb régi operettjét elevenítse fel. A címszerepet Deésy Jenő játssza, akinek ez egyik legragyogóbb alakítása. A zenekart Gellért Pál vezényli. — Nagyszabású ifjúsági előadás lesz szombaton délután fél 4 órakor. Ez alkalommal a legkedvesebb énekes darab, a „Cszimadia mint kísértet” kerül színre a legjobb szereposztásban. Ezenkívül Mesélő bácsi szebbnél-szebb mesékkel fogja szórakoztatni a délutáni előadás hálás közönségét. A színház ezt az előadást teljesen olcsó helyárrak mellett rendezi. — Jön Ufferini. A világhírű illuzionista, Ufferini mester a jövő héten a színházban bemutatja bámulatos produkcióit, melyek csodálkozásba ejtik a nézőt. Ufferini, akit már ismer Arad közönsége évekkal ezelőtt rendezett estélyeiről, jelenleg Temesvárott kápráztatja el a közönséget és arat őszinte sikereket. A jövő héten az aradi közönségnek lesz alkalma a mester produkcióiban gyönyörködni. — Görlok jelentkezzenek. A színház legközelebbi, előkészületben levő újdonsága egy látványos operett-revü lesz, amelyhez szép fiatal hölgyekre van szüksége a színháznak. Épen ezért az igazgatóság ezúton hívja fel a széparcu, csinos, formás és táncműveléssel rendelkező hölgyeket, hogy jelentkezzenek a színháznál. A jelentkezés csütörtöktől kezdve történik a színházi irodában 6 és 7 óra között.

* **Coue ismert könyve,** amely „Egészség és Önfenntartás” címen jelent meg a Novák és Társa cég kiadásában magyar nyelven rövid idő alatt már a II. kiadásnál tart. A könyv a világ összes kultúrnyelvén sikert ért el és hogy az első kiadását oly gyorsan szétkapkodták nálunk is, ez annak a bizonyítéka, hogy az olvasóközönség pótolni igyekszik azt, amit a mi iskolánk elmulasztottak: fegyelmezni önmagukat, erőfeszíteni önmagukból, elviselni azokat a nehéz tragédiákat, megaláztatásokat, nyomorúságokat, amiket a kegyetlen sors juttatott számára. A Novák és Társa könyvkiadó cég áldozatkészségével, a fordító pedig avval, hogy közismert nagy ideggyógyász el foglaltsága mellett is közkézre juttatta, igen kedves és hézagpótló szolgálattal tettek a magyar társadalomnak. Coue érdeme a munkában abban rejlik, hogy valósággal pörög, egyszerű formában adja meg az önfenntartás gyakorlati kulcsait.

Nagyarányu dohánycsempészést leplezték le Aradon.

Az aradi rendőrség elfogta a csempésztársaságot.

(Arad, február 1.) Ma délután veszedelmes dohánycsempésztársaságot leplezték le az aradi államrendőrség. Barbulescu rendőrtisztviselő egy gyanús társaságot szólított igazolásra az ujaradi hidon. A társaság tagjai zöltséges kosarakat cipeltek Arad felé. A zöltségnemű alatt azonban nagymennyiségű dohány volt. A társaságot — Vogl Erzsébetet, Vogl Annát, Vogl Jánost és Weingl Erzsébetet — a rendőrségre kísérték, ahol kihallgatásuk alkalmával kiderült, hogy mindnyájan engelsbrunni lakosok és esztendők óta folytatják a dohánycsempészést. Ma este Balan kommisszár és Barbulescu ügyészégi engedéllyel házkutatásokat tartottak a csempészek lakásán, amelyek meglepő eredménnyel végződtek. Zsákszámba találtak dohányleveleket és vágott dohányt mindegyik lakásban. A dohányneműeket lefoglalták és a csempészek ellen megindult a szigorú eljárás.

A kiadóhivatal üzenete.

„Mérnök 30“ jelű levél beküldését kérjük, hogy küldjön még 15 lejt. — I. E. Halmágyicsma. A lapot kívánsága szerint küldjük. Előfizetése 1928. január 15-én járt le.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Hirdessen

a 43 éve fennálló

Aradi Közlönyben

HALFOGYASZTÓK!!!

Frisz halszállítmányunk megérkezett. Mától kezdve mindenütt kaphatók aransárgára füstölt

ÓRIÁS-BÜCKLINGJEINK

1 darab 250-300 gr.

CSAK LEJ 14.—

Az óriás-bückling kétszer nagyobb az eddigieknél, tehát 40%-al olcsóbb.

Siessen vásárolni, amíg a készlet tart. Két darab elegendő egy családnak egyszeri étkezéshez. Vitamintartalma utólrhetetlen.

KALLA HALKONZERVGYÁR
TIMIS OARA.

Minden fűszer- és csemege-üzletben kapható

Szülőbirtokosok figyelmébe! Intelligens fiatal ember

Ha érdeke van bármilyen szülőbirtoknyekre és gyümölcsös elványokra, kérjenek árjegyzékét: 571

Székely Gábor

telepéről Dlosig in Bihor.

az autóbranchban lértas, szék készítésel, aki az állam nyelvét bírja egy NAGYOBB AUTOMOBILVÁLLALATHOZ KERESTETIK.

Részletes ajánlatok az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek „Autóbranch“ jelige alatt. 648

Montecarloi nemzetközi autótúra!

76 résztvevő!

I. díj. Bignan (Buourest—Montecarloi ut.)

II. díj. Malaret (Königsberg—Montecarloi ut.)

„FIAT 509“ autoval kiosi kocsikban a legnagyobb tökéletesség!

Egyedüli képviselőlet Aradmegye részére:

„GARAGE AUTOBOX“ Arad, Strada Muresianu

Megértően

bőlint a tea tapasztalt élvezője, amikor a pompás „Komplett“ teáskannában elkészült teáját szűreszűl. Őnt is meg fogja lenni a forrást nemes zamata, finomsága és ereje. Ezt a függő-szűrő teszi.

E teáskannának birtokába jut, ha 3 kg. súlyú kitévő „Teáskanna“ teacsomagot borítólapiál az alatti címre beküldi. Az e késleltetés tartozó cubortartó, his lejár-hancsó, vagy csészé, a „Teáskanna“ védjegyű csomagok 1 kg. - nak megfelelő burkolatát ellenében kaphat meg. Teahaus - Co., Dresden - A. D.

Teáskanna

védjegye

Bankkölcsonőket

aradi házakra, környékbeli földekre be-táblázás mellett előnyös feltételekkel vagy közizalagra (étkeser, ingóság) gyorsan folyósítottak. HAASZ ALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. szam.

Kiadó üzlethelyiség!

Satul-Nou (Simonyfalván) 20 éve fennálló vegyeskereskedési üzlethelyiség,

3 raktár és 1 pincével, továbbá 1 horgély üzlethelyiség 5 évi időtartamra, 1928. április hó 1-től kezdődőleg bérbe adó. Szabályszerű zárt ajánlatok f. év február 18-ig a Simonyfalvai Hitel-szövetkezet igazgatóságához nyuj-tandók be. 615

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kö-tegekben kaphatók az Aradi Köz-löny kiadóhivatalában.

Öt „OPEL“ teherautó

maul pénteken vagy szombaton Bucurestibe Brasson keresztül

Arú szállítmányokat jutányosan vállalunk. Jelentkezéseket: A. Kálmán műszaki irodába Piata Catedrali (Tékőli-tér) 8. körunk.

Nr. 1576—1928.

PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunoştinţă generală, că pentru procurarea uniformelor de vară necesare personalului de serviciu al Primăriei, la ziua de 15. Martie 1928, ora 10 a. m. se va ţine licitaţie publică cu oţerte închise in biurolul Serviciului economic (Primăria, etaj Camera Nr. 104) in conformitate cu Art. 72 si următorii din Legea asupra contabilităţii publice.

Caietul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic in orele de ser-viciu.

Arad, la 30. Ianuarie 1928. 656

Serviciul economic.

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesítjük az összes FORDSON tractor tulajdonosokat és érdeklődőket, hogy f. évi febr. 8-án reggel 9 órai kezdettel egy FORDSON tanfolyam veszi kezdetét, melyen kizárólag a kezelési és karbantartási szak-szerű utasításokat fogjuk előadni. Ezen tanfolyam teljesen díjtalan. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál az

INTREPRINDERE DE MAS NI SI AUTOMOBILE

ARAD, Calea Radnei 39.

HOTEL PALACE

HOTEL EXCELSIOR

HOTEL BELLEVUE

A Bellevue teljesen újjáalakítva, folyó-viz, orvát lakosztályok tenzeri... vel is. Központi fűtés és folyóvíz. 250 szoba kilitással és balkonnal a tenzeri... Sniát zene. naponta 3 órai teák. hálok. műv... 396

LEGELOKÖBB HÁ-ZAK KÖZVETLEN A TENERPARTON.

Pensio:

38.— lírától.

HOTEL PALACE-ABBAZIA.

APRO, HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög között 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzóddék. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyegrel ellátott kérdézköndésre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

KIADÓHIVATALUNKNA a következő jelzés levelek érkeztek, melyeknek átvételét kérjük: Autóbranch 2, Bankszak 2, Biztos pozíció 1, Elsőrendű kalapszalmon 1, Elegáns 1, „Élet vágyó 33” 1, Fedele 1, Fleissig 1, Ideál 1, J6 Nu 1, J6 pajtás 1, Kaució 3, Kalocsai Dezső 1, Kettőszázézer 2, Kendőmagkereskedés 1, Lélek buvár 1, Legyen világosság 1, „Mérnök 30” 2, „Mérnök 8000” 2, Muzza 1, Nem bánja meg 2, Ovadék 1, Öszinte 1, Ötvenes Tekla 1, Részlet figynők 1, Szerényigényű 1, Szellemi barát 4, Szókek előnyben 1, Tisztviselő 1, Uriasszony 1, Vakó ákon 3, „2000” 1, „300.000” 1.

„ALEXANDRA” jelígre levél van az Aradi Közlöny kiadójában, kérem átvenni. 663

ALKALMAZÁS.

FŐZNI TUDÓ, megbízható minden azonnali belépésre kerestetik, személyesen jelentkezök előnyben. Cím Jegyző, Olari (O. Varsánd) Jwd. Arad. 654

SZOBALÉÁNY, aki urházaknál hosszabb ideig alkalmazva volt és elsőrangú bizonyítványokkal rendelkezik azonnaira felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 662

KIFUTÓFIU jöreköcsü, felvétetik Német A. Str. Dr. Ratiu 34. 666

INTELLIGENS, komoly házvezetőő ajánlkozik vidékre, magános urhoz is. Cím Gyórfy „Mures” irodájában. 15303

GYAKORNOKOT négy középiskolával lehetőleg román nyelvismerettel azonnaira keresünk. Kornis Testvérek Arad. 10500

LAKÁS.

HÁROM SZOBA, FÜRDŐSZOBA ÉS MELLÉKHELYISÉGEKBŐL ÁLLÓ UC-CAI LAKÁS A FŐTÉREN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1234

ELEGÁNS különbejáratu szoba kiadó. Cím Feld. Bul. Reg. Ferdinánd (Boros Béni-tér) 58. 665

KÜLÖNBEJÁRATU udvari szoba irodák kiadó. Str. Eminescu 10. ajtó 3. 659

I. emeleti helyiség, mely áll két nagy uccai és egy udvari szobából irodának, szalonnak, orvos rendelőnek, üzletnek, műhelynek rendkívül alkalmas, **kiadó.** Cím az „Aradi Közlöny” kiadójában.

VÉTELES ELADÁS.

VESZÉK antik poharakat, miris poharokat, antik órákat. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 400

BÖRGÁRNITURA, rézágak, háló, ebédlő, nriszoba szalon berendezések, antik szalonok, antik szekrények, szőnyegok, íróasztalok, fotelok, paravánok, szamovárok, antik órák, diványok, rézi kredenc, fali vitrin, fűvegyszekrény, söröszervise, festmények, besszarábiál szőnyeg, ágvnemű, asztalnemű, dupla ágyterítő, storeok, téli kabátok, férfi öltönyök, zsúr asztalkák, zongorák, kézimunkák stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

ÜZEMBENLÉVŐ szikvizgyártógép szőpös letöltővel eladó. Gartner Zoltán, Arad-Gáj. 640

Felesleges lakásberendezési tárgyait, háztartási és ruházati eikkeit stb. előnyösen és gyorsan értékesíti

Salgóné bizományi üzlete Arad, Str. Horia (Széchenyi-u) Neuman-palota

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 100

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ZONGORÁK ÉS PIANINOK részletfizetésre 276 **MELISNÉL, P. Av. Iancu 21**

Gőzeséplógarnitúra

8 HP. Schuttlerworth fogaskerék magánláró. Első Magyar cséplővel haláleset miatt 4 vagyon buzáért 5 évre ELADÓ. 645 Özv. Szöllősy Istvánné Radna 341.

INGATLAN.

ELADÓ Mos Ajun (volt Szél-ucca) 29. számú ház. Bővebbet a Polgári Takarékpénztárnál. 570

Szöllő hét hold

fla'al tiltetésül, kitűnő állapotban, kisebb parcellákban is, olcsón eladó. Bemutatását: Demján volt helybíró Muszkan eszközi. 667

Nr. 1.707—1928. PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunoştinţă generală, că pentru arendarea pe timp de 3 ani a diferitelor parcele situate in colonia Mosotczy şi Gutzjühr, in ziua de 9. Martie 1928, ora 10 a. m. se va ţinea licitaţie publică cu oferte inchise in birourul Serviciului economic (Primăria, etaj Camera Nr. 104) in conformitate cu Art. 72 şi următorii din Legea asupra contabilităţii publice.

Căsuţul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic in orele de serviciu. 657

Arad, la 30. Ianuarie 1928. Serviciul economic.

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőve alkalmat nyujt Önnek erre:

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

10 millió lej = 2 millió cK.

2 jutalomdíj á 3 $\frac{1}{2}$ millió lej = 700.000— cK.

2 nyeremény á 1 $\frac{1}{2}$ millió lej = 300.000— cK.

2 nyeremény á 1 millió lej = 200.000— cK.

1 nyeremény á $\frac{1}{2}$ millió lej = 100.000— cK.

és sok nyeremény á 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 cK. stb.

Osszesen 115.000 nyeremény.

285 millió lej = 57 millió cK.

őszértékben.

Minden egyes nyeremény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.

A következő húzás 1928. február 15-én.

Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő lap. Borítékban küldendő.

FORTUNA BANKHÁZNAK

Bratislava, Csehszlovákia.

Küldjön a február 15-iki húzásához:

egy sorsjegyet á 800.— lej ..... fél á 400.— lej ..... negyed á 200.— lej.

Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postátalvánnyal vagy pénzeslevélben átutalom.

Név: _____
Hely: _____ Ucca, ut: _____
C. _____

FIGYELEM!

Belváros közelében 50 év óta fenálló fűszerüzlet korlátozt italmérés és trafik-joggal teljes berendezéssel, 2 szobás, kényelmes lakással, olcsó házbérrel 6—10 éves szerződéssel. — öregség miatt — eladó. Kizárólagos megbízott:

Haász Albert Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz. 1652

Piaţa Avram Iancu (Szabadság-té) 16. sz. alatt tágas üzlethelyiség azonnal kiadó

Értekezni lehet: 4—6-ig a háztulajdonosnál. 660

Hálók, ebédlők és konyhaberendezések

csakis saját készítmények, rak-táramból, valamint rendelésre legjutányosabb árakban, vállalt garancia mellett csak o o o

Siebold Fülöp

butorgyárában, TIMIŞOARA, Gyárváros, Távirat-u. 19., a rendelhetők és kaphatók

Használt, jó állapotban levő autóbussz eladó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 558

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.